Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2020-0000049602

Uw brief (kenmerk)

Datum 12 maart 2020
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek inzake Kinderopvangtoeslag

Geachte ,

Op 20 februari 2020 heeft u een verzoek ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). In uw verzoek vraagt u om documenten die worden genoemd in antwoord drie in Kamerstukken II 2019/2020, 31 066, nr. 550. Meer specifiek vraagt u om:

- *"Documenten over gesprekken op het Ministerie van Financiën over een versoepeling van het beleid rondom terugvorderen van eigen bijdragen eind 2012.*
- *Documenten over de uitspraak van de Raad van State op 19 december 2012, en het besluit om in lijn met de uitspraak van de Raad van State de wet te volgen en daarmee de terugvordering van kinderopvangtoeslag niet te beperken tot de hoogte van de eigen bijdrage.*
- *Documenten over signalen uit de uitvoering dat het geheel terugvorderen van de kinderopvangtoeslag als een deel van de eigen bijdrage niet was betaald een harde ingreep was.*
- *Documenten over oplossingsrichtingen voor een meer proportionele benadering van de terugvordering eind 2014.*
- *Documenten over interdepartementale overleggen tussen het ministerie van SZW en MinFin eind 2014/begin 2015 over het versoepelen van de invordering.*
- *Alle documenten opgesteld over de fraudezaken bij kinderopvang*

Gemaakte afspraken
Op 9 maart 2020 hebben we telefonisch contact gehad over uw Wob-verzoek. In dat overleg is naar voren gekomen dat het Wob-verzoek werd beperkt tot de bovenste vijf punten; punt zes kwam daarbij te vervallen. Daarnaast is er afgesproken dat u ook de documenten ontvangt die u in uw e-mail van 16 december 2019 had gevraagd te weten:

- 'Casusbeschrijving RTL versie 29 oktober 2014'
- '20150113 Uitgewerkte verhaallijn_0 4.docx'
- 'nieuwe versie verhaallijn'
- '20150113 Uitgewerkte verhaallijn_0.5.docx'
- '20150121 Achtergrondinformatie Handhaving Toeslagen.pptx'
- '20150120 TIJDLIJN Overzicht maatregelen en ontwikkeling handhaving Toeslagen.docx'

Inventarisatie
Naar aanleiding van uw Wob-verzoek zijn er diverse documenten opgevraagd bij de Belastingdienst en is er een zoekslag geweest bij het ministerie van Financiën. Een inventarislijst van de 24 documenten met verscheidene details treft u aan in bijlage A. De documenten zelf treft u in aan in bijlage B. Van sommige documenten zijn de pagina's die buiten de reikwijdte van het verzoek vallen of dubbel zijn, weggelaten. De originele nummering in de documenten kan daardoor soms niet goed doorlopen.

Besluit
Ik besluit om 23 documenten (deels) openbaar te maken. Eén document is reeds openbaar. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Wettelijk kader
Het recht op openbaarmaking op basis van de Wob dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker. Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Uw verzoek wordt beoordeeld aan de hand van de weigeringsgronden van artikelen 10 en 11 van de Wob (zie bijlage C) en eventuele, andere relevante wetgeving die van toepassing is op de opgevraagde documenten.

Zienswijze
Aan één derde-belanghebbende (ministerie van SZW) is een zienswijze gevraagd op de beoogde openbaarmaking van de documenten. Zij hebben als volgt gereageerd met betrekking tot document nr. 2:

*"Deze nota is een ambtelijk concept, waarvan uit de archiefsystemen van het ministerie van SZW blijkt dat deze de bewindspersoon **niet** heeft bereikt."*

Beoordeling van uw Wob-verzoek
In de hieronder vermelde passages treft u de motivering van de weigeringsgronden aan.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)
In vrijwel alle documenten staan diverse persoonsgegevens. Dit zijn gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, telefoonnummers, e-mailadressen.

Ik weeg het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van deze namen zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Deze informatie maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.e.

Ten aanzien van de persoonsgegevens van ambtenaren in de documenten merk ik nog het volgende op. Indien het gaat om namen van medewerkers die niet wegens hun functie in de openbaarheid treden, weegt het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de desbetreffende ambtenaar zwaarder dan het algemeen belang van openbaarheid. Deze persoonsgegevens maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.e. Namen van medewerkers die wel vanwege hun functie in de openbaarheid treden maak ik wel openbaar.

Persoonlijke beleidsopvattingen in documenten bestemd voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Documenten die zijn opgesteld voor intern beraad zijn onder andere: nota's van ambtenaren, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten. De desbetreffende documenten hebben betrekking op onder andere tekstvoorstellen, meningen over de aanpak, reacties op notities en vervolgstappen.

Een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding moet gewaarborgd zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Daarom heb ik diverse passages die persoonlijke beleidsopvattingen bevatten in de documenten onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 11.1. Voor zover er ook feitelijke informatie in deze passages staat is deze zodanig verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen, dat die daar niet los van kan worden gezien.

Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. Voor een aantal passages is gekozen om deze openbaar te maken in het belang van een goede en democratische bestuursvoering.

In de documenten kunt u zien op welke passages artikel 11, eerste lid, van de Wob is toegepast.

Wijze van openbaarmaking
De documenten stuur ik met dit besluit in kopie mee. Het besluit zal in geanonimiseerde vorm worden openbaargemaakt op de site van de rijksoverheid.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIEN – Toeslagen en Douane,
namens deze,

Fiscale en Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Financiën, t.a.v. Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en ten minste het volgende bevatten:
a. naam en adres van de indiener;
b. de dagtekening;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt; en
d. een opgave van de redenen waarom u zich niet met het besluit kunt verenigen.

Bijlage C

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
   a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
   b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
   c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
   d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
   a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
   b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
   c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
   d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
   e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
   f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
   g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

(...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Doc. nr.	Datum	Titel doc.	Beoordeling	Weigeringsgrond	Toelichting
1		Notitie aan de Stas inzake eigen bijdrage problematiek kinderopvangtoeslag.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1	(deels) reeds openbaar, zie www.ftm.nl. Normaliter worden opmerkingen van de bewindspersonen beoordeeld op 11.1, maar FTM heeft dit gedeelte reeds openbaar gemaakt.
2	8-4-2015	SZW Notitie Eigen bijdrage in de WKO en terugvorderingnen door Belastingdienst Toeslagen.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1	
3	2-10-2012	45466398.pdf.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1	
4	17-12-2012	32392398.pdf.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / Buiten verzoek / Dubbel	
5	16-9-2014	2014-09-02 Verslag MT overleg 140902.docx	Deels Openbaar	10.2.e / Buiten verzoek	
6	24-6-2013	EB KOT 52492398.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1	
7	19-12-2012	mail 19dec2012 uitspraak	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1 / Buiten verzoek	
8	30-1-2013	Voorbespreking KOT-regelgeving.pdf	Deels Openbaar	10.2.e	
9	7-6-2013	Memo	Deels Openbaar	10.2.e	
10	7-4-2014	Verslag.07.04.14.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / Buiten verzoek	
11	2-6-2014	Verslag 02.06.14.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / Buiten verzoek	
12	11-10-2019	agenda a. Stas recent.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1 / Buiten verzoek	
13	2-10-2019	163444p Stas recent.pdf	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1 / Buiten verzoek	
14	eind 2019	BIJLAGE 1 Notitie oplossingen proportioneel terugvorderen recent.docx	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1 / Buiten verzoek	
15	3-2-2015	150203 Evenredige toekenning KOT - Uitvoering besluit MT aanhouden (aanb.form.).pdf	Deels Openbaar	10.2.e	
16	5-12-2014	20141205 Eigen bijdrage_tekst voor SZW.pdf	Openbaar		
17	2-9-2014	140902 Proportionaliteit KOT (aanb.form.).pdf	Deels Openbaar	10.2.e	
18	2-9-2014	140902 Proportionaliteit KOT.pdf	Deels Openbaar	10.2.e	
19	3-2-2015	150203 Evenredige toekenning KOT - Uitvoering besluit MT aanhouden.pdf	Deels Openbaar	10.2.e	
20	25-11-2014	141125 EvenredigeToekenningKOT.pdf	Deels Openbaar	10.2.e	
21	3-2-2015	email 1.docx	Deels Openbaar	10.2.e	
22	11-2-2015	email 2.docx	Deels Openbaar	10.2.e / 11.1	
Ongenummerd	n.d.	Documenten e-mail 16 december (o.a. verhaallijn RTL)	Openbaar		
Ongenummerd	21-11-2014	Expertmeeting 21 november 2014 Eigenbijdrage versie 3.pdf	Reeds openbaar		(deels) reeds openbaar, zie www.ftm.nl.

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE

Aan

de Staatssecretaris

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen

10.2.e

fin.nl

Datum
20 november 2014

Notitienummer
DGB/2014/6160 N

Rubriek
Kinderopvangtoeslag

Auteur

10.2.e

notitie

Terugvordering kinderopvangtoeslag in verband met fraude kindercentrum

Paraaf de Staatssecretaris

10.2.e

10.2.e

Via

10.2.e

10.2.e

Via

Medeparaaf cluster Fiscaliteit

20/11

Medeparaaf de directeur Communicatie

20-11

Van
cluster Uitvoeringsbele 10.2.e 20/11

Kopie aan

10.2.e

Bijlagen

Aanleiding

- Eind september heeft een gesprek plaatsgevonden tussen en een delegatie van de gemeente Capelle aan den IJssel. heeft u in de fiscale staf al mondeling over het gesprek teruggekoppeld. Gespreksonderwerp was de gang van zaken rond de aanpak van de fraudezaak bij de kinderopvanginstelling
- U heeft in februari 2014 een brief over deze zaak gestuurd naar B&W van Capelle aan den IJssel. Deze brief treft u als bijlage aan tegelijk met de notitie van 10 april 2014 over deze zaak.
- Onderstaand treft u een update van de zaak aan.

Kern

- Hoewel de wet wel een herzieningsmogelijkheid biedt, heeft de Belastingdienst/Toeslagen (BT) in overleg met besloten om definitief toegekende toeslagen voor de jaren tot en met 2012 nu niet nader te onderzoeken. Deze toezichtsafweging valt binnen de bevoegdheid van BT. Deze afweging kan mogelijk tot politieke en maatschappelijke discussie leiden over de vraag waarom niet in alle gevallen waar dat mogelijk was, is teruggevorderd. Er zullen nog wel forse terugvorderingen volgen over toeslagjaar 2013, 2012 en 2011 in de gevallen waar de definitieve toekenning nog moet plaatsvinden.
- In enkele individuele gevallen zullen er vergrijpboetes worden opgelegd, maar over het algemeen heeft BT om doelmatigheidsredenen en in overleg met afgezien van het opleggen van verzuimboetes in deze casus. Deze toezichtafweging valt binnen de bevoegdheid van BT. Ook deze afweging zou kunnen leiden politieke en maatschappelijke discussie waarom hier niet voor de harde handhavingslijn is gekozen. Daarom wordt u hierover geïnformeerd.
- Er loopt nog een strafrechtelijk onderzoek naar de houder van

OK, als minder ingewijden vraag zijn waarom het hele bedrag wordt teruggevorderd. Op v het bedrag van de maatschappelijke erken bezwaar

Toelichting

Terugvorderingen

- Kern van de fraudezaak is dat de eigenaar van het kinderdagverblijf met ouders afspraken maakte over de kosten van de kinderopvang. De afspraken hielden in dat de kosten voor ouders met lage inkomens (onder ca. €50.000,-) volledig zouden worden gedekt door de kinderopvangtoeslag en dat de ouders dus in feite gratis kinderopvang zouden hebben. Ouders werden overigens door de basisschool (direct onder de opvanginstelling gevestigd) verwezen naar deze kinderopvanginstelling.
- Daaruit is een aantal terugvorderingen ontstaan omdat ouders geen kosten voor kinderopvang hadden en dus geen recht op toeslag, o.a. door geen eigen bijdrage te betalen. Ook werden er in enkele gevallen meer uren opvang opgegeven dan er daadwerkelijk zijn afgenomen.
- Capelle aan den IJssel ervaart de soms forse terugvorderingen waarmee ouders te maken hebben als een groot maatschappelijk probleem: mensen dreigen in de schuldsanering terecht te komen. In het gesprek op 30 september is er gewezen op de 19 schrijnende gevallen (veelal alleenstaande moeders) die zich bij de gemeente hadden gemeld.

Definitief toegekende toeslagen

- BT heeft besloten om in beginsel reeds definitief toegekende toeslagen niet nader te onderzoeken. Hoewel dit strikt genomen wel zou kunnen zal BT vanwege doelmatigheidsredenen geen nader onderzoek doen. Ouders met een forse terugvordering kunnen bovendien naar verwachting een nog grotere terugvordering (ook oudere jaren) niet terugbetalen. Deze toezichtsafweging valt binnen de bevoegdheid van BT. Ook in eerdere fraude gerelateerde zaken heeft BT deze lijn gevolgd.
- De definitieve toekenning over 2013 moet nog plaatsvinden voor de totale populatie van 325 BSN's die betrokken zijn bij De Parel. Deze worden allen individueel beoordeeld op basis van intensief toezicht.
- Daarnaast moeten er nog definitieve toekenningen plaatsvinden over het toeslagjaar 2012 (nog 168 van de 398 aangevraagde toeslagen over 2012) en over 2011 (nog voor 30 BSN's).
- Tot nu toe is in 2 gevallen over het toeslagjaar 2012 de gehele toeslag teruggevorderd. Bij de definitieve toekenning 2012 is het hoogste terug te vorderen bedrag € 22.129, er zijn 16 terugvorderingen met een bedrag tussen de € 10.000 en € 1.000 en bij 73 terugvorderingen gaat het om een bedrag onder de € 1.000-.
- De verwachting is dat er over het toeslagjaar 2013 en de restant van het toeslagjaar 2012 meer gevallen geconfronteerd zullen worden met de terugvordering van het gehele toeslagbedrag. Mogelijk dat de gemeente evenals de betrokken ouders daarop weer de publiciteit zullen zoeken.
- Overigens zijn er ook mensen die over het toeslagjaar 2013 nog een nabetaling zullen ontvangen.

Boetes

- In een aantal individuele gevallen is er sprake van grove schuld/opzet. Bijvoorbeeld als er helemaal geen opvang heeft plaatsgevonden. Enkele individuele zaken zijn door de OvJ beoordeeld maar niet als zwaar genoeg bestempeld om strafrechtelijk te vervolgen, in deze gevallen zal BT een vergrijpboete opleggen. Omdat de vergrijpboete pas sinds 1 januari 2013 kan worden opgelegd, zal in gevallen die vóór 1 januari 2013 spelen een verzuimboete worden opgelegd naast een terugvordering van het gehele of gedeeltelijk ontvangen toeslagbedrag.

- Wellicht zijn er gevallen waar geen sprake is van opzet/grove schuld maar waar misschien een 'pure' verzuimboete zou kunnen worden opgelegd. De mogelijkheid om een 'pure' verzuimboete op te leggen onderzoekt BT uit doelmatigheidsoverwegingen, en in overleg met [redacted] in deze casus niet.

Eigen bijdrage problematiek

- De casus van de [redacted] is een illustratie van de problematiek rond de eigen bijdrage in de Kinderopvang. Beleid van SZW is dat als ouders geen kosten voor kinderopvang hebben betaald, zij ook geen recht op toeslag hebben. In deze zaak is dat in enkele gevallen ook zo omdat de kosten geheel uit de kinderopvangtoeslag zijn voldaan. Omdat de toeslag nu wordt teruggevorderd komen de kosten achteraf bezien volledig voor rekening van de ouders.
- Het beleid van SZW op dit punt wordt ondersteund door de rechtspraak.
- Vanuit [redacted] en BT is bij SZW inmiddels meerdere malen aangegeven dat de regels met betrekking tot het terugvorderen van de gehele toeslag wanneer de eigen bijdrage niet is betaald, tot grote financiële problemen kunnen leiden bij ouders. SZW organiseert deze week een expertmeeting om deze problematiek nader te bespreken met [redacted] en BT.

Reactie zienswijze SZW:
bijgevoegde nota is een ambtelijk concept, waarvan uit de archiefsystemen van het ministerie van SZW blijkt dat deze de bewindspersoon **niet** heeft bereikt.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

RUBRICERING
Minister

Directie Kinderopvang
Team Financiën
Contactpersoon
10.2.e

Datum
8 april 2015
Onze referentie
2015-0000031238
Kopie aan
MT KO
10.2.e

nota

Eigen bijdrage in de Wet kinderopvang en terugvorderingen door de Belastingdienst/Toeslagen

Akkoord SG/DG

1 Status nota
Ter beslissing

2 Aanleiding
- Een aantal fraudezaken waarbij ouders grote bedragen aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag dienen te terug te betalen heeft recent veel media-aandacht gekregen
- Centraal in deze zaken staat het niet betalen van de kosten van kinderopvang door ouders, zoals dat geregeld is in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko).
- De actualiteit op dit beleidsterrein met terugvorderingzaken en een aantal recente uitspraken van de Raad van State, noopt ons om na te denken over de effectiviteit van een onderdeel van de Wet kinderopvang: ouders die om diverse redenen geen kosten voor kinderopvang maken.
- In deze nota wordt u een aantal oplossingsrichtingen voorgelegd, die inspelen op de actualiteit van ouders die toeslag moeten terugbetalen.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

11.1

4 Kernpunten
Inleiding
- Belangrijk uitgangspunt van de Wet kinderopvang is het gegeven dat ouders verantwoordelijk zijn voor alle kosten van kinderopvang die zij maken.

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2015-0000031238

- Kinderopvang is niet gratis en de overheid komt met de kinderopvangtoeslag ouders nooit voor 100% tegemoet in de kosten van kinderopvang.
- Het laatste jaar heeft de Belastingdienst te maken met een aantal fraudezaken waarbij ouders soms grote bedragen aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag dienen terug te betalen.
- Achtergrond bij deze zaken is vaak dat de Belastingdienst achteraf constateert dat ouders geen kosten voor kinderopvang hebben gemaakt. De opvang is derhalve voor ouders gratis geweest.
- Hiermee voldoen ouders niet aan een van de voorwaarden uit de Wet kinderopvang en dient de ontvangen kinderopvangtoeslag terugbetaald te worden.

Actualiteit
- Het beeld ontstaat dat bij een aantal fraudezaken die nu spelen burgers onevenredig hard getroffen worden in vergelijking tot de gemaakte overtreding en de hoogte van het terugvorderingsbedrag.
- Gemeenten spelen daar op in en ondersteunen burgers met juridische bijstand.
- Het beeld bestaat ook dat malafide ondernemers in de kinderopvang de eigenlijke schuldigen in fraudezaken zijn, maar dat ouders de slachtoffers zijn omdat zij verantwoordelijk zijn voor de ontvangen kinderopvangtoeslag.
- De Belastingdienst/Toeslagen die de terugvorderingen oplegt, geeft aan op dit moment geen ruimte te hebben voor een eigen afwegingskader als de ouder niet kan aantonen kosten voor kinderopvang te hebben gemaakt.
- Het niet volledig betalen van *alle* kosten die een ouder maakt voor de opvang van zijn kinderen in een geregistreerde opvanginstelling betekent dat de ouder geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag en de toeslag in zijn geheel moet terugbetalen.
- Is deze restrictieve uitleg van de wet wel datgene wat de wetgever voor ogen heeft gestaan?

Voorgestelde oplossing door de Belastingdienst
- Door de Belastingdienst wordt in de toekomstverkenning van het toeslagenstelsel voorgesteld om in situaties waar de kosten voor kinderopvang niet volledig zijn betaald (uitgezonderd fraudegevallen) de kinderopvangtoeslag vast te stellen aan de hand van de daadwerkelijk betaalde gelden door de ouder aan de kinderopvanginstelling.
- Door deze nieuwe vaststelling betalen ouders dus toch, achteraf, een deel van de kosten van de kinderopvang, de eigen bijdrage. Maar het terug te betalen bedrag is dan aanmerkelijk lager.
- Het terug te betalen bedrag wordt verhoogd met een boete conform het boetebeleid van de Belastingdienst.

Uitzoekpunten
1. Juridisch
- Wat betekent het verruimen van het afwegingskader voor de Belastingdienst voor de Wko? Uit een eerste juridische analyse o daarvoor gewijzigd te worden of kan het via aanpassing van lagere regelgeving?

- Hoe wordt omgegaan met vergelijkbare zaken als [redacted] waarbij in het verleden wel is teruggevorderd?

Directie Kinderopvang
Team Financiën

Datum
8 april 2015

Onze referentie
2015-0000031238

2. *Financieel*
- Als de Belastingdienst de mogelijkheid krijgt om het terugvorderingbeleid te matigen, kan dat financiële consequenties hebben (matigen terugvorderingbeleid leidt naar verwachting tot minder inkomsten voor de overheid).
- Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe hoog dat bedrag zou kunnen zijn? Dat heeft ook te maken met de keuzes die de Belastingdienst gaat maken in haar terugvorderingbeleid.

Aandachtspunten
- De mogelijkheid tot calculerend gedrag van ouders. Dit zijn ouders die bewust het risico van het niet betalen van de eigen bijdrage. Worden ze toch ontdekt dan betalen ze alsnog de eigen bijdrage (plus een boete die de Belastingdienst dan oplegt).
- De hoogte van de boetebedragen die door de Belastingdienst kunnen worden opgelegd. Die boetebedragen moeten voldoende afschrikwekkend zijn om calculerend gedrag van ouders te voorkomen.
- Een deel van de Tweede Kamer heeft eerder aangegeven dat het opleggen van hoge boetes niet tot doel mag hebben dat mensen in financiële problemen komen en schuldhulpverlening moeten aanvragen.
- De Nationale Ombudsman heeft in zijn onderzoek naar de werking van de Fraudewet SZW opgemerkt dat de boete 'in ieder individueel geval proportioneel is, waarbij gekeken wordt naar de ernst van de overtreding, de verwijtbaarheid en de omstandigheden van het geval'.

Tot slot
- Per 1 januari 2018 is de inwerkingtreding van het nieuwe systeem van directe financiering per 1 januari 2018 voorzien. Ook in dat systeem is een belangrijke component dat ouders een deel van de kosten van kinderopvang zelf dragen.
- Het is Ouders in terugvorderingzaken die nu spelen, dus ook [redacted] kunnen niet naar verwachting niet profiteren van deze mogelijke wijziging.
- Wellicht zou de Belastingdienst zou als zonder meer duidelijk is dat de regelgeving op korte termijn kan worden aangepast kunnen besluiten om lopende onderzoeken waarin nog geen terugvorderingbesluit is genomen op te schorten in afwachting van nieuwe regelgeving.

d-mtv-beleid

nie opm. stop. fraude verder bespreken met Tsle mm pm 8/10

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de Staatssecretaris

11.1

notitie

Zitting Raad van State inzake

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen
10.2.e
T 10.2.e
F 10.2.e @minfin.nl

Datum
2 oktober 2012

Notitienummer
DGB/2012/6191 N

Rubriek
Kinderopvangtoeslag

Auteur
10.2.e 4/10
10.2.e

Van
cluster Uitvoeringsbeleid 10.2.e 2/10

Kopie aan
10.2.e

Bijlagen

Paraaf de Staatssecretaris	Via de secretaris-ge	
10.2.e 5/10	10.2.e 4/1	
Medeparaaf de directeur Belastingdienst/Toeslagen	**Medeparaaf**	**Medeparaaf**
afgestemd		

Aanleiding
Zitting vandaag bij de Raad van State inzake kinderopvanginginstelling de [redacted] Ouders hebben in deze zaak geen eigen bijdrage betaald voor de gastoudervang van hun kinderen. De RvS zou kunnen bepalen dat in het geval vraagouders geen feitelijke eigen bijdrage betalen voor kinderopvang, zij geen recht op kinderopvangtoeslag (KOT) hebben. En dat zou kunnen betekenen dat ze alle ontvangen toeslag zullen moeten terugbetalen.

Beslispunt
Stemt u er mee in dat wij, indien B/Toeslagen in het gelijk wordt gesteld, de juridische haalbaarheid (en hanteerbaarheid voor de uitvoering) onderzoeken van het actief, maar risicogericht, gaan handhaven vanaf het moment van Definitief Toekennen van de toeslag over 2011 en in enkele gevallen nog 2010? D.w.z. dat we toeslagen die definitief zijn toegekend niet terugvorderen en ons m.n. richten op zware fraudegevallen, vergelijkbaar met de [redacted] De gekozen lijn in de handhaving dienen we af te stemmen met SZW.

- Argumentatie daarvoor is dat massaal terugvorderen en over meerdere jaren van toeslagen die al definitief zijn toegekend, maatschappelijk en publicitair enorme gevolgen heeft vanwege de mogelijk grote bedragen (zoals ter hoogte van een modaal jaarsalaris moeten terugbetalen van de hele toeslag) en de naar verwachting grote aantal vraagouders die gebruik heeft gemaakt van constructies via gastouderbureau's.
- Daarnaast is het de vraag of al deze ouders zich bewust waren van het feit dat dergelijke constructies tegen de wet indruisten danwel zich niet bewust

11.1

00003

1866712

01343

waren van de consequentie dat alle ontvangen toeslag moest worden terugbetaald.

- Een belangrijk aandachtspunt bij deze beslissing is de mate waarin ook andere vergelijkbare zaken als [redacted] juridisch haalbaar zijn (Kunnen andere zaken ook juridisch hard gemaakt worden?).
- De verwachting is dat we eind deze maand en uiteraard vóór de uitspraak van de RvS u deze uitgewerkte handhavingsoptie kunnen voorleggen.
- Er is ook argumentatie in te brengen tegen deze optie, o.a.:
    - De wettelijke bepalingen kennen geen kwijtschelding.
    - Van een afwijking gaat een enorme precedentwerking uit.
    - Er kan een botsing ontstaan met het gelijkheidsbeginsel (niet alle ouders moeten dus gaan terugbetalen).

Toelichting

Kern van de rechtszaak

- In november 2009 heeft de FIOD-ECD de administratie van het gastouderbureau [redacted] n beslag genomen, op basis van een ernstig vermoeden van fraude door personen die werken bij [redacted] Uit het onderzoek van de FIOD is gebleken dat de fraude in de meeste gevallen heeft geleid tot onjuiste aanvragen KOT.
- Er is vastgesteld dat de vraagouders toeslagen hebben aangevraagd, terwijl zij in hun contract met [redacted] hebben opgenomen dat ze geen eigen bijdrage hoeven te betalen. Er zijn schriftelijk afspraken vastgelegd over een verdeling van de toeslag tussen het gastouderbureau, de gastouder en de vraagouder.
- Na ontdekking van de fraude zijn de voorschotten op nihil gesteld. De meervoudige kamer van de rechtbank Dordrecht en Den Haag hebben geoordeeld dat Belastingdienst/Toeslagen zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat er in die gevallen geen sprake is van daadwerkelijk kosten voor kinderopvang en er dus geen sprake kan zijn van een aanspraak op KOT.
- Tegen deze uitspraken is inmiddels hoger beroep aangetekend. De zitting in de "proefprocedure" [redacted] vindt vandaag plaats en de uitspraak zal waarschijnlijk half november 2012 volgen.
- In het toezicht is inmiddels gebleken dat [redacted] niet het enige gastouderbureau is dat gebruik heeft gemaakt van dergelijke constructies. En het is ook niet de eerste rechtszaak van deze aard .
- De afgelopen jaren is er terughoudend opgetreden tegen deze constructies. Wel is inmiddels een groot aantal definitieve beschikkingen aangehouden, hangende de uitkomst van de rechtszaak rondom de [redacted]
- Het is n.a.v. de zitting van vanmorgen, nu nog niet met zekerheid te stellen welke kant de uitspraak van de RvS op zal gaan. De RvS streeft er naar binnen 6 weken uitspraak te doen.

Oplossingsrichtingen

Er vanuitgaande dat de RvS B/Toeslagen in het gelijk zal stellen, zal moeten worden bepaald hoe te handelen in de gevallen waarin ouders achteraf geen recht hadden op kinderopvangtoeslag.

1. *Handhaven*
   De wet uitvoeren en alle onterecht uitgekeerde toeslagen terugvorderen, leidt er toe dat naar verwachting een grote groep ouders met terugvordering geconfronteerd zal worden van één of twee maal hun eigen jaarsalaris en dat deze groep jarenlang aan het terugbetalen

is. Daar staat tegenover dat deze ouders (een aantal jaren) op het eerste oog voor hen gratis kinderopvang/gastouderopvang hebben gehad.
Het resultaat is in elk geval fors voor mogelijk een groot aantal gezinnen. Ze zullen jarenlang moeten terugbetalen.

2. *Alsnog de eigen bijdrage voldoen*
Alsnog de eigen bijdrage voldoen, leidt tot problemen in het geval bijvoorbeeld een gastouderbureau inmiddels failliet is of als er een familiebetrekking is tussen vraagouder en gastouder waarbij de gastouder een deel rechtstreeks terugbetaald heeft aan de vraagouder. Gezocht zou kunnen worden naar de oplossing om deze eigen bijdrage te voldoen aan de Belastingdienst, bij wijze van afkoop van de gehele terugvordering. Nu de mogelijkheid van kwijtschelding bewust niet in de wettelijke bepalingen is voorzien, is dit een mogelijk ontoelaatbare oprekking van het wettelijk kader, dat vergaande gevolgen kan hebben. Daarover zullen we ook met SZW moeten overleggen.

11.1

3. *Niets meer doen met de oude zaken, maar vanaf nu handhaven*
Dit betekent dat we gaan handhaven vanaf definitief toekennen 2011 en voor de gevallen die nog geblokkeerd zijn voor 2010, waaronder bijvoorbeeld [redacted] Dit roept dan direct de vraag waarom niet in alle gevallen tot 5 jaar geleden ten onrechte ontvangen toeslag wordt teruggevorderd. Ook moet verantwoord kunnen worden waarom afgezien is invordering over eerdere jaren. Juridisch bestaat deze mogelijkheid namelijk wel om ook na het definitief toekennen van een toeslag te gaan terugvorderen. Bij vraagouders die te goeder trouw hebben gehandeld of uit onwetendheid in zee zijn gegaan met de onwettige constructie kan bij de invordering van het gehele toeslagbedrag ook een voorstel worden gedaan om een bedrag te voldoen ter hoogte van de eigen bijdrage die zij eigenlijk hadden moeten betalen.

Planning
Na de zitting op dinsdag 2 oktober, hebben we naar verwachting nog een maand de tijd om de voorgestelde oplossing nader uit te werken. Tot die tijd kunnen we in elk geval aangeven dat wij de uitspraak afwachten van de RvS alvorens actie te ondernemen.

SPOED

Ministerie van Financiën

TERSTOND
Aan
de Staatssecretaris

keten d. uitv. beleid
wij besluiten stas

21/12

notitie

Verwachte uitspraak inzake

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Inlichtingen
10.2.e
T 10.2.e
F
10.2.e @minfin.nl

Datum
17 december 2012

Notitienummer
DGB/2012/7744 N

Rubriek
Kinderopvangtoeslag

Auteur
10.2.e 10.2.e 17/12

Van
cluster Uitvoeringsbeleid

Kopie aan
10.2.e 0.2.e

Bijlagen
1

Paraaf
de Staatssecretaris
10.2.e 21/12

Via
de
10.2.e 17/12

Via
al
7/12

Via
Managementteam
Belastingdienst
10.2.e
10.2.e 7/12

Medeparaaf
de
10.2.e

Medeparaaf
cluster Fiscaliteit
10.2.e
10.2.e
17/12

Medeparaaf
cluster Bedrijf
10.2.e
10.2.e 17.12.12

Aanleiding
Onze eerdere notitie over de zitting van de Raad van State (RvS) m.b.t. de
treft u aan als bijlage.
De Raad van State doet a.s. woensdag om 10.00 uur uitspraak in deze zaak.
Ouders hebben in deze zaak geen eigen bijdrage betaald voor de gastoudervang van hun kinderen. B/Toeslagen is van mening dat gezien de wet dat in het geval vraagouders geen feitelijke eigen bijdrage betalen voor kinderopvang, zij geen recht op kinderopvangtoeslag (KOT) hebben. Indien de RvS Toeslagen in het gelijk stelt betekent dit dat toeslagaanvragers alle ontvangen toeslag zullen moeten terugbetalen. Uitstralingseffecten van deze uitspraak zijn fors. Op uw verzoek is daarom optie 2 uit onze notitie van 2 oktober 2012 (DGB/2012/6191 N) uitgewerkt.

Besluit

- Wij stellen voor in afstemming met SZW in deze gevallen af te wijken van de bepalingen van de Awir (volledige terugvordering van de toeslag) en slechts te gaan terugvorderen tot aan de hoogte van de eigen bijdrage. We doen dan de vraagouders die het betreft een éénmalig aanbod om, in plaats van de terugvordering van de gehele toeslag, een bedrag ter hoogte de eigen bijdrage die betaald had moeten worden aan

het gastouderbureau, nu aan de Belastingdienst over te maken. Tegen dit aanbod kan geen bezwaar en beroep worden aangetekend.

- Argumentatie daarvoor is dat massaal terugvorderen en over meerdere jaren van toeslagen die al definitief zijn toegekend, maatschappelijk en publicitair enorme gevolgen heeft vanwege de mogelijk grote bedragen (zoals ter hoogte van een modaal jaarsalaris moeten terugbetalen van de hele toeslag) en de mogelijk grote aantal vraagouders die gebruik heeft gemaakt van constructies via gastouderbureau's. Overigens is - zoals u zelf eerder heeft opgemerkt – niet doen ook geen optie.
- Daarnaast is het de vraag of al deze ouders zich bewust waren van het feit dat dergelijke constructies tegen de wet indruisten.
- Tegenargument is dat u niet de wet toepast en burgers kunnen gaan stellen dat er sprake is van rechtsongelijkheid in vergelijkbare gevallen.

Stemt u in met deze voorgestelde aanpak: terugvordering tot de hoogte van de eigen bijdrage te beperken als een"take-it-or-leave- it-aanbod (geen bezwaar en beroep mogelijk)? Na uw akkoord, zoeken wij afstemming met SZW. Ja

- Na uw akkoord werken we deze mogelijkheid uit in uitvoeringsbeleid. Ik geef u in overweging de Kamer hierover vooraf te informeren over het beperkt terugvorderen van de toeslag in deze gevallen, omdat anders de Rekenkamer zou kunnen stellen dat de voorgestelde handelwijze onrechtmatig is. Mogelijk ook dat de uitspraak van de RvS Kamervragen zal ontlokken waarin u een eventuele aanpassing van het terugvorderingenbeleid kunt toelichten. Ja
- Terugvaloptie is de gehele ontrecht ontvangen toeslag terug te vorderen, maar de maximale terugbetalingstermijn op 5 jaar te stellen. De betalingsregeling wordt dan op maat gesneden naar de betaalcapaciteit van de burger die het betreft. In de woordvoering kan dan gesteld worden dat de 'getroffen' ouders een betalingsregeling op maat krijgen aangeboden.

Kern

- In onze eerdere notitie hebben we u drie opties voorgelegd in het geval de RvS B/Toeslagen in het gelijk stelt.
- *(1) Handhaven(alle onterecht ontvangen toeslag terugvorderen)*
  Het resultaat is schrijnend voor mogelijk een groot aantal gezinnen. Ze zullen jarenlang moeten terugbetalen.
- *(2) Alsnog de eigen bijdrage voldoen(terugvorderen tot de hoogte van de eigen bijdrage)*
  De Awir kent niet de mogelijkheid van kwijtschelding. De vordering terugbrengen naar de hoogte van de eigen bijdrage is een mogelijk ontoelaatbare oprekking van het wettelijk kader, dat vergaande gevolgen kan hebben.
- *(3) Niets meer doen met de oude zaken, maar vanaf nu handhaven*
  Dit betekent dat we gaan handhaven vanaf definitief toekennen 2011 en voor de gevallen die nog geblokkeerd zijn voor 2010, waaronder bijvoorbeeld
- Vanuit het imago-perspectief is de optie 2 het meest wenselijk. Vanuit juridisch perspectief is deze optie niet mogelijk zonder een kunstgreep. De Awir biedt geen ruimte voor kwijtschelding. Zoals in ons advies opgenomen kunt u afwijken van de bepalingen met als argument dat werkt aan de harmonisering van de invorderingsbepalingen van rood en blauw.
- Let op: de uitspraak van de RvS kan ook zijn dat niet uit de Wet op de kinderopvang af te leiden is dat er een eigen bijdrage moet worden

betaald. Dan ontstaat er een nieuwe situatie. SZW zal dan snel een duidelijke wettelijke bepaling moeten opnemen in de Wet op de kinderopvang.

- In de woordvoering zullen we na de uitspraak in elk geval aangeven dat de uitspraak zelf bestudeerd moet worden op de juridische consequenties voor de uitvoering van de KOT. Maar niet lang daarna zult u een nieuwe beleidslijn moeten hebben vastgesteld als deze afwijkt van de Awir-bepalingen.

Toelichting

- Optie 2 zou praktisch inhouden dat bij beschikking de verstrekte kinderopvangtoeslag volledig wordt teruggevorderd. De invordering beperkt zich echter tot de hoogte van de kosten die de belanghebbende had moeten maken (eigen bijdrage) voor de genoten kinderopvang. Dat doen we door de burgers die het betreft een éénmalig aanbod te doen om de terugbetaling te beperken tot de hoogte van de eigen bijdrage. Daarbij is dan geen bezwaar en beroep mogelijk. Wij gaan er vanuit dat bij deze variant de terugvordering zich niet beperkt tot de berekenings-jaren 2010 en 2011 en dat deze optie ook geldt ten aanzien van reeds definitief toegekende toeslagen.
- Vanuit verschillende perspectieven imago betrouwbare overheid, het imago van Belastingdienst/Toeslagen als handhaver en de impact voor betrokken burgers, lijkt deze variant acceptabel. Er wordt gehandhaafd waarbij gelet wordt op de feiten en omstandigheden (lange periode voorschotten doorbetaald waardoor zeer hoge terugvorderingen, juridische onduidelijkheid over uitleg regelgeving en niet voldoen van klein bedrag aan eigen bijdrage leidt tot zeer hoge terugvordering).
- Vanuit de perspectieven van wetstoepassing en rechtsgelijkheid lijkt deze optie minder gewenst. Er is namelijk geen wettelijke grondslag om de invordering te beperken tot de hoogte van de eigen bijdrage van de belanghebbende.
- De Awir, Uitvoeringsregeling Awir en de Leidraad Invordering bieden geen ruimte om deze aanpak mogelijk te maken.
- Om die reden geef ik u in overweging vooraf ook de Kamer te informeren indien u afwijkt van de bovengenoemde regelingen, om achteraf de rechtmatigheidstoets van de Rekenkamer te kunnen doorstaan.
- In het gunstigste geval kan nu een belanghebbende op grond van de hiervoor genoemde bepalingen in aanmerking komen voor een betalingsregeling op maat en bij onvoldoende capaciteit (deels)voor het buiten invordering stellen van een (rest)schuld. Bij een betalingsregeling op maat worden naast de inkomensbestanddelen ook de vermogensbestanddelen bij de beoordeling betrokken.
- Kortom: op grond van de wettelijke bepalingen komen alleen belanghebbenden met een beperkte betalingscapaciteit eventueel in aanmerking voor het buiten invordering stellen van (een deel van) de schuld. In het voorstel dat wij op uw verzoek hebben uitgewerkt gaan we dus verder door voor alle gevallen waarin ouders niet de eigen bijdrage hebben voldaan, de mogelijkheid te bieden dat alsnog te doen.
- Vanuit uit het perspectief van rechtsgelijkheid kan het beperken van de invordering tot de hoogte van de eigen bijdrage wel als discutabel te worden bestempeld. In vergelijkbare gevallen is de uitbetaalde toeslag wel al volledig teruggevorderd.
- Als er massaal terugvorderingen worden ingesteld bij vergelijkbare gevallen als [redacted] is ook de verwachting dat aanvragers massaal in bezwaar en later beroep zullen gaan. De exacte omvang is op

dit moment nog niet te geven. Ook de juridische hardheid van verschillende zaken is nu nog niet te bepalen.

- Zou er toch een mogelijkheid zijn om de invordering van deze gevallen te beperken tot het bedrag van de niet-betaalde eigen bijdrage, dan zal het worden vormgegeven als overeenkomst zodat bezwaar en beroep is uitgesloten.

Toeslagen
Belastingdienst

Datum
2 september 2014

Datum vaststelling
16 september 2014

Auteur
10.2.e

Bijlagen
Geen

verslag

MT overleg Belastingdienst/Toeslagen

Omschrijving	Verslag MT overleg Belastingdienst/Toeslagen
Vergaderdatum en –tijd	Dinsdag 2 september 2014, van 09.30 – 13.15 uur
Vergaderplaats	Kamer 3.23
Aanwezig	10.2.e
Afwezig	
Kopie aan	Regie M2'ers en OR

Verslag

NR.[1]	[2]	OMSCHRIJVING	STATUS
buiten verzoek			

buiten verzoek

140902.5	B/A	Proportionaliteit KOT: het MT is van mening dat er in de uitvoering in daartoe aanleiding gevende gevallen sprake moet zijn van het proportioneel toekennen van kinderopvangtoeslag. Materialiteit wordt gevolgd. Dit wijkt af van het aangeboden advies van team Beleid en vaktechniek. 10.2.e bespreekt dit met hen, ook pakt hij de effecten van deze beslissing voor de uitvoering op.	√ 10.2.e

buiten verzoek

	buiten verzoek	

[1]: nummering is als volgt samengesteld: datum overleg – referentiepunt
[2]: A = Actie
B = Besluit
T = Terugkoppeling
C = Informatie

Ministerie van Financiën

HEDEN,
TER INFORMATIE
Aan
de Staatssecretaris

10.2.e

Directoraat-Generaal Belastingdienst
Inlichtingen
10.2.e

Datum
24 juni 2013
Notitienummer
DGB/2013/3452
Rubriek
Kinderopvangtoeslag
Auteur
10.2.e

Van
cluster Uitvoeringsbeleid
Kopie aan
Bijlagen
1. Q&A's t.b.v. COMM;

notitie

Invordering [redacted] van start

Paraaf
de Staatssecretaris
10.2.e 8/3

Via
10.2.e 24/6

Via AFL

Medeparaaf
de
10.2.e 24/6

Aanleiding
Invordering [redacted] van start.

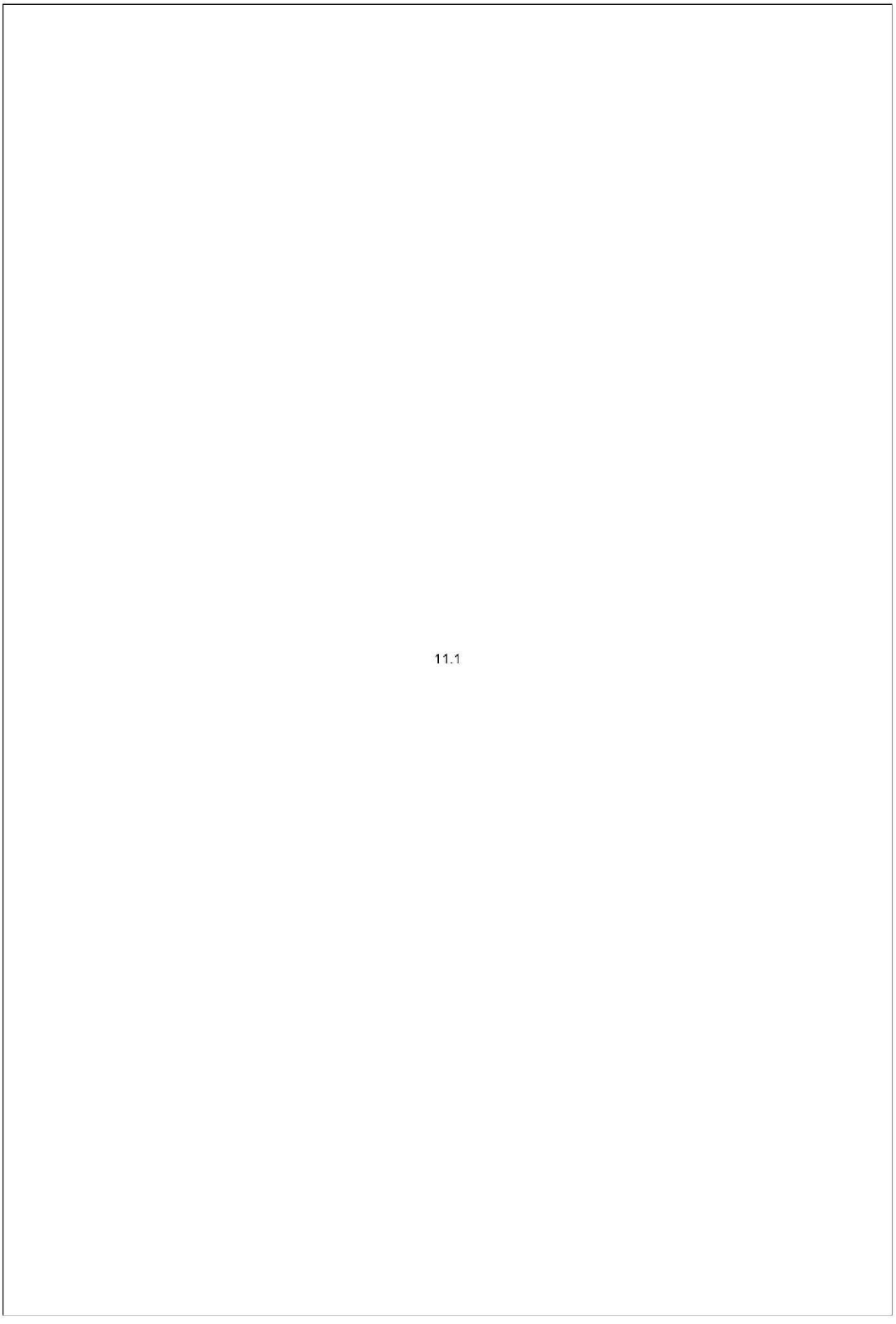
Kern

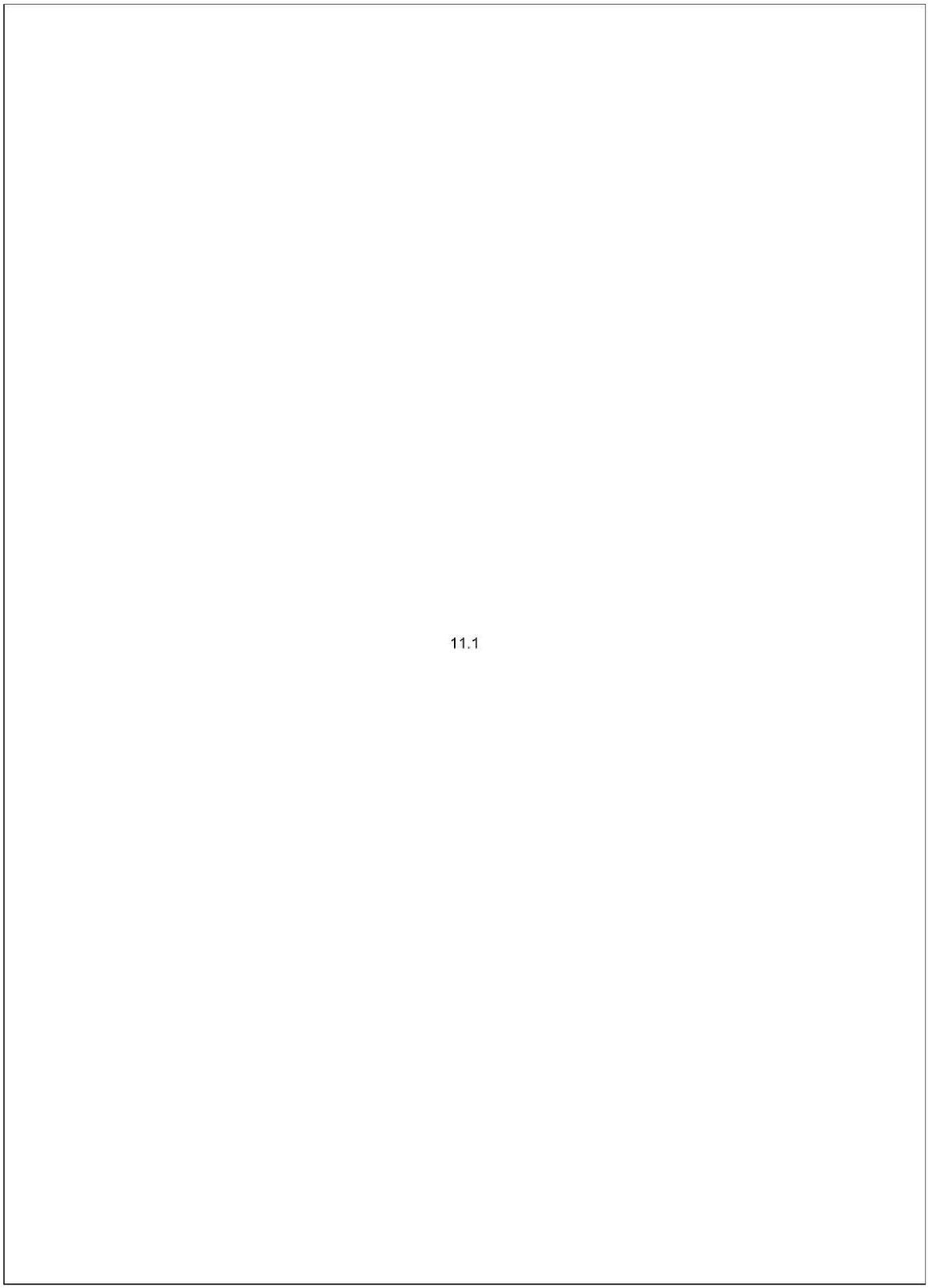
- Deze week wordt gestart met het daadwerkelijk terugvorderen van de toeslagen van de ouders waarvan is vastgesteld dat ze niet de volledige kosten voor kinderopvang hebben voldaan.
- Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de uitspraak van de Raad van State van 19 december 2012.
- In het afgelopen halfjaar heeft op verschillende momenten en over schillende niveaus overleg plaatsgevonden met SZW over de consequenties van deze uitspraak.
- Inmiddels heeft de RvS een voor de Belastingdienst nog gunstigere uitspraak gedaan in een vergelijkbare zaak.
- Bij de [redacted] uitspraak werd kortweg aangegeven dat doordat ouders de verrekening van de eigen brijdag via een schenking tussen gastouder en vraagouders niet gedocumenteerd hadden (niet konden aantonen), ze ook niet konden aantonen dat ze de kosten voor kinderopvang volledig hadden betaald en dus geen recht hadden op een toeslag.
- In een recente uitspraak, 5 juni jl, heeft de RvS aangegeven dat de schenking niet relevant is, ouders moeten de kosten hebben betaald voor kinderopvang, inclusief een eigen bijdrage dus.
- Bij 519 BSN's gaat er nu daadwerkelijk ingevorderd worden voor een bedrag van € 5.847.960,-. Deze ouders komen in aanmerking voor een betalingsregeling op maat. Het hoogste terug te vorderen bedrag is €51.000,-.

- 318 BSN's moeten nog nader onderzocht worden op het wel of niet betalen van een eigen bijdrage.
- Het gemiddelde terug te vorderen bedrag is € 9.622
- In totaal is overigens vastgesteld dat bij 1.400 BSN's via het [redacted] onterecht toeslag is aangevraagd. Maar niet allemaal op grond van het niet betalen van een eigen bijdrage.
- Bijgevoegd treft u de Q&A's aan voor vragen van journalisten.

Q&A's te gebruiken bij de woordvoering m.b.t.

11.1

11.1

11.1

buiten verzoek

Van: 10.2.e Toeslagen/BLD
Aan: 10.2.e UITVOERINGSBELEID)" < 10.2.e @minfin.nl>
Datum: 19-12-2012 13:59
Onderwerp: Uitspraak

10.2.e

Uit de uitspraak blijkt naar onze mening het volgende:

11.1

Wij willen graag van jullie weten hoe jullie deze uitspraak zien in relatie tot optie 2? Op welke termijn kunnen we hier een reactie op verwachten? Dit is ook van belang ivm reactie op klantvragen via Beltel etc. Begreep overigens van 10.2.e dat er tijdens kerstreces nog overleg zou plaatsvinden nav de uitspraak. Is hiervoor al een datum vastgesteld?

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Team Handhavingsregie

Graadt van Roggenweg 500 (3e etage 10.2.e
3531 AH UTRECHT
10.2.e astingdienst.nl

Memo Voorbespreking KOT-regelgeving

Aan	10.2.e
Van	10.2.e
Datum	30 januari 2013
Kenmerk	
Kopieën aan	

1. Inleiding

Ter voorbereiding op het overleg met SZW op 11 februari 2013 hierbij een kort memo met daarin de "tekortkomingen" in de regelgeving met betrekking tot de kinderopvangtoeslag.
In dit memo geef ik kort weer waar naar de mening van Belastingdienst/Toeslagen de problemen liggen. Na de bespreking van morgen zal ik de verschillende onderdelen verder uitwerken ten behoeve van het overleg met SZW.

2. De "tekortkomingen" in de huidige regelgeving:

Artikel 1.5 Wko: te betalen kosten: vaste jurisprudentie van de Raad van State (RvS) is dat het moet gaan om daadwerkelijk gemaakt kosten voor kinderopvang: omdat er nog steeds veelvuldig over wordt geprocedeerd en rechtbanken dit begrip ook nog niet eenduidig interpreteren: begrip aanpassen aan jurisprudentie RvS.

Vervolgens kan de vraag worden gesteld of uit de huidige kot-bepalingen wel op te maken is dat de daadwerkelijke kosten gemaakt worden door de vraagouder: dit is volgens MvT wel de bedoeling.

In artikel 1.8 Wko is bepaald dat de kinderopvangtoeslag wordt vermeerderd met een bedrag dat overeenkomt met een derde deel van de kosten van kinderopvang bedoeld in artikel 1.7 Wko.
Vervolgens is in artikel 8 van het Besluit tegemoetkoming kosten kinderopvang bepaald dat de kinderopvang wordt uitgedrukt in een percentage van de kosten van kinder opvang.
Voornoemde bepalingen zouden het uitgangspunt van de MvT -verdeling van de kosten over drie partijen:werkgevers, overheid en ouders zelf - moeten vastleggen.
Uit voornoemde bepalingen blijkt echter nergens expliciet dat het deel dat voor rekening van de ouders zelf zou moeten komen ook door hen moet worden betaald. De bepalingen zouden hierop aangescherpt moeten worden.

Vervolgens is dan de vraag wat er onder kosten in de zin van artikel 1.7 Wko moet worden verstaan:
Gelet op de recente uitspraak van de RvS in [redacted]-zaak" staat een op juiste wijze overeengekomen schenking tussen vraagouder en gastouder, dan wel de vraagouder toont op andere wijze aan dat er sprake is van een schenking, niet aan een aanspraak op kinderopvangtoeslag in de weg.
Dit betekent dat er ook aanspraak op kinderopvangtoeslag kan worden gemaakt zonder dat de vraagouder in zijn vermogenspositie wordt aangetast. Dit strook naar onze mening niet met de bedoeling van de wetgever: immers de vraagouder moet ook een deel van de kosten zelf voor zijn rekening nemen.

Een mogelijke aanpassing zou kunnen zijn om artikel 1.5 of 1.7 te wijzigen een daarin te bepalen dat er pas sprake is van kosten indien de vermogenspositie van de vraagouder ook daadwerkelijk is aangetast.
Een andere oplossing zou kunnen zijn om een aanspraak op kinderopvangtoeslag niet langer te laten bestaan voor gastouderopvang in de familiesfeer. De "schenkingsconstructies" worden namelijk bijna uitsluitend gehanteerd indien er sprake is van deze opvangvorm.

Een andere vraag die naar voren komst is of onder kosten voor kinderopvang in de zin van artikel 1.7, eerste lid onder b, Wko, ook de bemiddelingskosten vallen: vallen deze kosten onder de voor de kinderopvang te betalen prijs?
Wat we in de praktijk veel zien is dat deze kosten veelal per uur genoten kinderopvang in rekening worden gebracht. Dus hoe meer opvang hoe hoger de bemiddelingskosten. Dit is merkwaardig. Daarnaast zijn de per uur in rekening gebrachte bemiddelingskosten vaak hoog, soms wel tot 30% van de totale per uur. De kosten voor de opvang bedragen dan bv € 4 per uur en de bemiddelingskosten € 2 per uur genoten opvang.

Het is ook gewenst om een bepaling in de wet op te nemen met welke beijzen kan worden aangetoond dat er daadwerkelijk kosten voor kinderopvang zijn gemaakt. Veel procedures - van bezwaar tot en met hoger beroep- gaan nog steeds over de vraaag of de vraagouder heeft aangetoond dat er daadwerkelijk kosten voor kinderopvang zijn gemaakt. Uit vaste jurisprudentie van de RvS blijkt dat het moet gaan om schriftelijke bewijsstukken waaruit blijkt dat de vernoemde bedragen zijn gebruikt voor het betalen van de kinderopvang. Kwitanties, facturen etc zonder schriftelijk bewijs worden niet geaccepteerd. Dit geldt ook voor bankafschriften waaruit niet expliciet blijkt dat de daarin opgenomen bedragen zijn gebruikt voor het betalen van de kinderopvang.

Verder kan de vraag gesteld worden waarom blokuren geaccepteerd moeten worden. Dit blijkt uit geen enkele wettelijk bepaling, het moet gaan om het feitelijk aantal afgenomen uren (artikel 1.7, eerste lid, onder b, sub 1, Wko)

Hoe moet worden omgegaan met gevallen waarbij de vraagouder een belang heeft in een KOI of GOB ? Kan een eigenaar van een KOI of en houder van een GOB aanspraak maken op kinderopvangtoeslag? Spelen hierbij de verschillende rechtsvormen nog een rol?
Op dit moment wordt hierover veel geprocedeerd en zijn de uitspraken van de verschillende rechtbanken zeer divers. Zou een aanspraak op kot per definitie uitgesloten moeten wor den indien er een belang is van de vraagouder en/of partner in een KOI/GOB?

De tekst van artikel 8a, tweede lid, Besluit Wko moet beter aansluiten op de tekst van artikel 1.6, vijfde lid Wko: in het Besluit: aantal uren dat voorafgaand…… werkte, in Wko: dezelfde aanspraak.

Behoeft aan duidelijke definitie van het begrip gewerkte uren van artikel 8a van het Besluit.

Aanpassing van het aantal uren kinderopvang dat voor een tegemoetkoming in aanmerking komt voor bso en gastouderopvang van kinderen die naar het basisonderwijs gaan: waarom ook hier 230 uren per maand als maximum hanteren? Een maximum van 120 a 130 uur lijkt realistischer. Het is bovendien merkwaardig om het urencriterium voor gevallen waarbij maar 70% van de minst werkende voor een tegemoetkom ing in aanmerking komt gelijkt te stellen met de situatie waarbij 140% voor een tegemoetkoming in aanmerking komt.

Als er morgen nog meer aan de orde komt, voeg ik het toe aan de lijst.

Toeslagen
Belastingdienst

Naam dienstonderdeel
Handhavingsregie

Datum
7 juni 2013

Versienummer
0.1

Datum vaststelling
Datum

Auteurs
10.2.e

Kopie aan
10.2.e

Bijlagen
Actiepuntenlijst

memo

Dossier

1. Inleiding

Op dinsdag 28 mei 2013 heeft de het besluit genomen dat in productie mag worden genomen. Dit betekent dat de ten onrechte verstrekte kinderopvangtoeslag over de jaren 2008 en/of 2009 volledig teruggevorderd wordt. Aangezien het een (media) gevoelige zaak betreft vindt er afstemming plaats tussen Minfin en SZW.
Doel van dit memo is om het MT te informeren over de wijze waarop de zaken zullen worden afgehandeld.

2. Kort overzicht

In oktober 2009 is door de FIOD-ECD een inval gedaan bij gastouderbureau op basis van een ernstig vermoeden van fraude. Bij de inval is de administratie van n beslag genomen. Uit een onderzoek van de FIOD is gebleken dat de fraude veelal heeft geleid tot onjuiste aanvragen kinderopvangtoeslag 2008 en 2009. Om die reden is door B/Toeslagen voor 2.046 vraagouders de kinderopvangtoeslag stopgezet per 1 december 2009 om te voorkomen dat er nog kinderopvangtoeslag werd uitbetaald aan De vraagouders zijn hierover schriftelijk op de hoogte gesteld en hebben een beschikking ontvangen met betrekking tot de stopzetting van de kinderopvangtoeslag.

Na een beoordeling van de administratie heeft B/Toeslagen vastgesteld dat bij de beoordeling van de aanvraag kinderopvangtoeslag van 652 vraagouders niet is gebleken dat de aanvraag onjuiste gegevens bevatte. Voor deze aanvragen is de stopzetting per 1 december 2009 ongedaan gemaakt. De betreffende vraagouders zijn hierover schriftelijk op de hoogte gesteld. [1] Waar van toepassing is B/Toeslagen tegemoet gekomen aan bezwaren tegen de stopzetting per 1 december 2009.
Voor de overige 1.394 vraagouders is de aanvraag kinderopvangtoeslag 2008 en/of 2009 aangepast dan wel ingetrokken op basis van één of meer van de volgende fraudepatronen:

- Geen eigen bijdrage

[1] De vraagouders hebben tussen 27-09-2010 en 01-10-2010 de brief ontvangen en tussen 30-09-2010 en 15-10-2010 de nieuwe beschikking ontvangen.

Uit de administratie is gebleken dat de vraagouder, de gastouder en het gastouderbureau onderling afspraken hebben gemaakt over de verdeling van de kinderopvangtoeslag. In het contract is opgenomen dat de vraagouder geen eigen bijdrage in kosten voor kinderopvang hoeft te betalen.

- Voor deze vraagouders is de kinderopvangtoeslag voor opvang via [redacted] 2008 en/of 2009 nihil gesteld.

- Terugwerkende kracht
  De vraagouder heeft kinderopvangtoeslag aangevraagd met een ingangsdatum die (veel) eerder ligt dan de datum waarop de aanvraag door B/Toeslagen is ontvangen.
  - De ingangsdatum voor opvang via [redacted] is door B/Toeslagen vastgesteld op de datum van afgifte van de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) van de gastouder.
- Meer dan 52 weken
  - Uit de urenstaten is gebleken dat de vraagouder meer dan 52 weken opvang per jaar heeft geclaimd.
    Voor deze vraagouders zijn de uren voor opvang via [redacted] naar beneden bijgesteld volgens de formule (48/het geclaimde aantal weken) * het aantal uren dat de klant heeft opgegeven in de aanvraag kinderopvangtoeslag.

De betreffende 1.394 vraagouders zijn hierover schriftelijk geïnformeerd en hebben een herziene beschikking (terugvordering) ontvangen. [2]

3. Bezwaarprocedure

De correcties op de verstrekte voorschotten hebben geleid tot 1.042 bezwaren, waarvan er 395 zijn ingediend door mevrouw 10.2.e die als gemachtigde optreed voor deze klanten, omdat zij zich hebben aangesloten bij het Steunpunt Kinderopvangtoeslag.

3.1. Geen eigen bijdrage (evt. in combinatie met terugwerkende kracht en/of > 52 weken)

B/Toeslagen is met mevrouw 10.2.e overeengekomen om één representatieve zaak waarin het geschil ziet op de 'eigen bijdrage in kosten voor kinderopvang' aan de rechtbank en vervolgens de Raad van State voor te leggen. Aan de individuele bezwaarmakers waarvan de kinderopvangtoeslag 2008 en/of 2009 nihil is gesteld vanwege het fraudepatroon 'geen eigen bijdrage' is door B/Toeslagen het aanbod gedaan om 'mee te liften' met deze procedure. De klanten die hier geen gebruik van hebben gemaakt hebben inmiddels een beslissing op bezwaar ontvangen (het bezwaar is ongegrond verklaard).

De aanvragers die ondanks het bezwaar tegen de voorschotbeschikking, een definitieve beschikking kinderopvangtoeslag 2008 of 2009 hebben ontvangen, hebben van B/Toeslagen een brief ontvangen waarin is aangegeven dat het bezwaar tegen de voorschotbeschikking wordt aangemerkt als bezwaar tegen de definitieve

[2] De vraagouders hebben tussen 23-08-2010 en 17-09-2010 de brief ontvangen en tussen 26-08-2010 en 01-10-2010 de nieuwe beschikking ontvangen.

beschikking en dat de bezwaarbehandeling is uitgesteld tot de uitspraak van de Raad van State bekend is.

De aanvragers die geen bezwaar hebben gemaakt tegen de nihilstelling in de voorschotfase zullen, mocht dit niet al het geval zijn, een definitieve beschikking kinderopvangtoeslag 2008 en/of 2009 ontvangen.

3.2. Terugwerkende kracht / meer dan 52 weken (evt. in combinatie met geen eigen bijdrage)

Naar aanleiding van diverse uitspraken van verschillende rechtbanken en ook de Raad van State is de wijze waarop B/Toeslagen de aanvragen die met Terugwerkende kracht zijn ingediend, heeft gecorrigeerd, in strijd met de wet geacht. Niet de datum waarop de VOG van de gastouder is afgegeven, maar de ontvangstdatum van de aanvraag kinderopvangtoeslag dient als vroegst mogelijke ingangsdatum voor kinderopvangtoeslag gehanteerd te worden. Deze ingangsdatum moet dan wel worden ondersteund door een geldig contract en betalingsbewijzen. De betreffende aanvragers zijn dan ook door B/Toeslagen verzocht om toezending van de opvangovereenkomst en betalingsbewijzen.

Na ontvangst van deze bewijsstukken heeft B/Toeslagen vastgesteld dat ook in deze zaken geen sprake is van een eigen bijdrage in kosten voor kinderopvang. De aanvragers die nog geen definitieve beschikking kinderopvangtoeslag 2008 of 2009 hebben ontvangen, hebben van B/Toeslagen een brief ontvangen waarin is aangegeven dat de behandeling van het bezwaar is uitgesteld tot de uitspraak van de Raad van State bekend is. De reden hiervoor is dat B/Toeslagen bij een positieve uitspraak alsnog kan stellen dat er geen sprake is van recht op kinderopvangtoeslag 2008 en/of 2009.
De aanvragers die al een definitieve beschikking kinderopvangtoeslag 2008 of 2009 hadden ontvangen, hebben van B/Toeslagen een brief ontvangen waarin is aangegeven dat het bezwaar tegen de voorschotbeschikking wordt aangemerkt als bezwaar tegen de definitieve beschikking. B/Toeslagen zal voor deze categorie niet overgaan tot nihil stellen in verband met het ontbreken van de eigen bijdrage in kosten voor kinderopvang, omdat we in de voorschotfase al beschikten over de overeenkomsten waaruit dit blijkt.

Indien de aanvrager geen bezwaar heeft ingediend zal B/Toeslagen overgaan tot nihilstellen van de kinderopvangtoeslag 2008 en/of 2009 conform de uitspraak van de Raad van State, tenzij er al een definitieve beschikking is afgegeven.

4.Uitspraak Raad van State

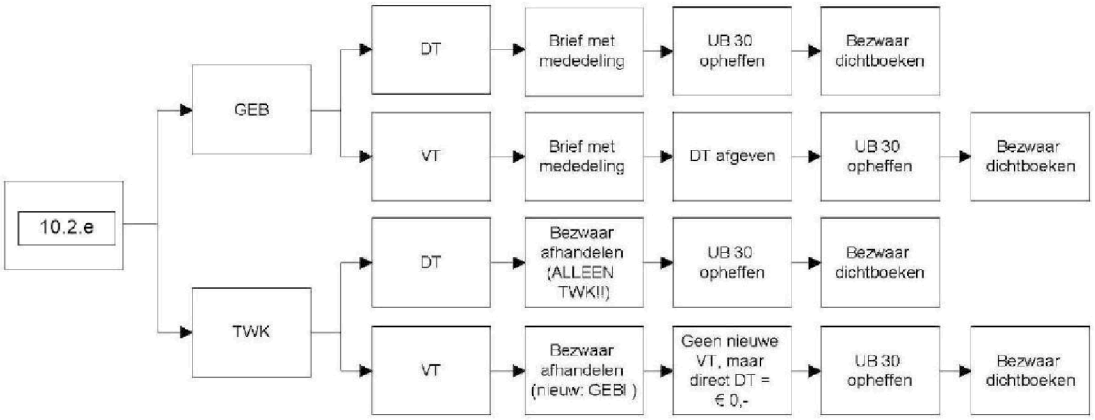
Eind 2012 heeft de Raad van State uitspraak gedaan in [redacted]-zaak. In nauw overleg met [redacted] is besloten de uitspraak strikt uit te voeren. Dit betekent dat de uitbetaalde kinderopvangtoeslag volledig wordt teruggevorderd indien er geen sprake is van kosten voor kinderopvang.
Voor de aanvragen met een bezwaarschrift waarbij al was geconstateerd dat er geen sprake was van een eigen bijdrage (519 BSN's) betekent dit een totaal terug te vorderen bedrag van € 5.847.960,-.
Het gemiddelde bedrag dat teruggevorderd wordt van de individuele vraagouder bedraagt € 9.622,-. De hoogste terugvordering is vastgesteld op € 51.000,-.
Bij de terugvordering wordt geen invorderingsrente in rekening gebracht.
De individuele vraagouders hebben verwijtbaar gehandeld. Dit betekent dat er sprake is van opzet/grove schuld en er geen betalingsregeling op maat aangeboden

wordt. Het gehele teruggevorderde bedrag moet binnen 24 maanden worden voldaan.
Een ruimere invorderingstermijn is wenselijk gelet op de hoogte van de terugvorderingen. Bovendien leidt de verruiming ertoe dat dat er ook daadwerkelijk meer wordt ingevorderd.
Op maandag 10 juni 2013 zal in overleg met het ministerie worden besloten of in alle gevallen de 24 maandentermijn blijft gelden of dat er ook situaties zijn waarbij de termijn wordt verruimd. Het te nemen besluit is een algemeen besluit en wordt dus genomen met het oog op dit specifieke geval.

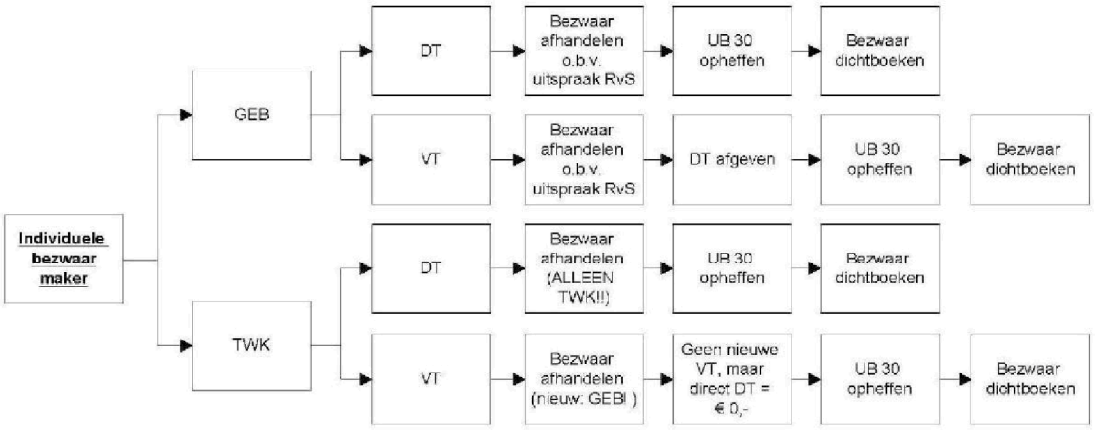
5. Vervolgstappen

Op basis van bovenstaande en de uitspraak van de Raad van State kan de [redacted] zaak door B/Toeslagen worden afgehandeld. Voor de verschillende categorieën is in onderstaande flow-chart overzichtelijk gemaakt hoe de vervolgbehandeling zal zijn.

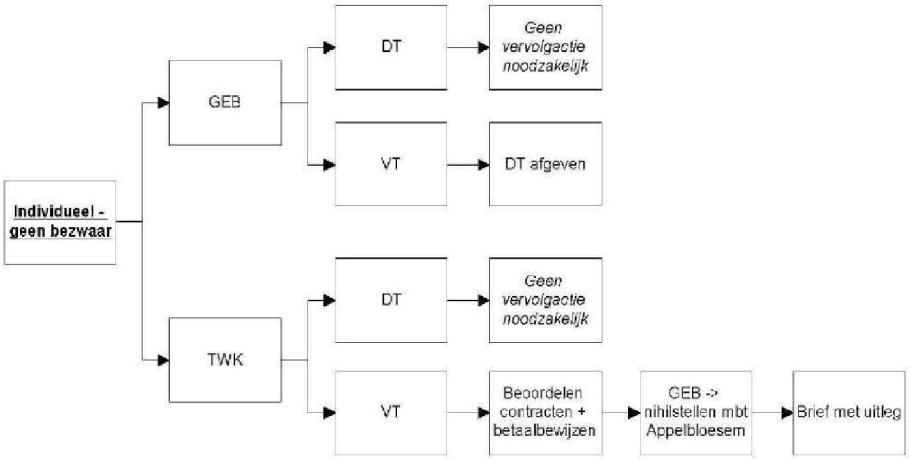
1. 10.2.e

2. Individuele bezwaarmaker

3. Individueel zonder bezwaar, dit moet handmatig worden vastgesteld

6.Concrete invulling vervolgstappen

In de week vanaf 10 juni 2013 zal allereerst worden gecontroleerd of de populatie geen bezwaar inderdaad als zodanig gekwalificeerd kan worden.
Vervolgens starten we met de behandeling van de bezwaren die door mevrouw 10.2.e 10.2.e zijn ingediend. Het betreft de bezwaren die betrekking hebben op het niet betalen van de eigen bijdrage. Vanaf 24 juni 2013 worden deze gevallen in productie genomen.
De overige bezwaren waarbij mevrouw 10.2.e Is gemachtigde heeft opgetreden en de individuele bezwaren zullen vervolgens vanaf 8 juli 2013 in behandeling worden genomen.
In de bijgevoegde actiepuntenlijst worden de verschillende acties op datum weergegeven.

Actiepunten 05-06-2013			
Actie	**Wie**	**Planning**	**Datum gereed**
1. Woordvoeringslijn opstellen + contact persvoorlichter	10.2.e	**Week 23?** (3 t/m 7 juni)	
2. Memo opstellen voor het MT		10.2.e zal opzet van 10.2.e finetunen **6 juni ,** ivm agenda MT 11 juni!	
3. Beslissing MT mbt betalingsregeling op maat (wel of niet aanbieden)		11 juni	
4. Brief opstellen 10.2.e populatie GEB (procedure)		Planning: **17 juni** concept gereed.	
5. Brief individuele bezwaarmakers: "bezwaar wordt opgepakt nu uitspraak RvS bekend is"		Planning: **17 juni** concept gereed.	
6. BOBteksten opstellen 10.2.e 10.2.e opulatie TWK + individuele bezwaarmaker		Planning: **1 juli** concepten gereed	
7. Capaciteit claimen werkloket populatie 'geen bezwaar'(controle of niet toch een bezwaar is ontvangen en of sprake is van DT of VT in RKT)		10.2.e stuur 3 juni het bestand naar 10.2.e zet in **week 24** het werk uit bij QL en voor handmatige beoordeling.	
8. Capaciteit plannen productie eerste populatie 10.2.e		Start productie: planning **24 juni**	
9. Capaciteit plannen productie twee populatie 10.2.e + individuele bezwaarmakers		Start productie: planning **8 juli**	

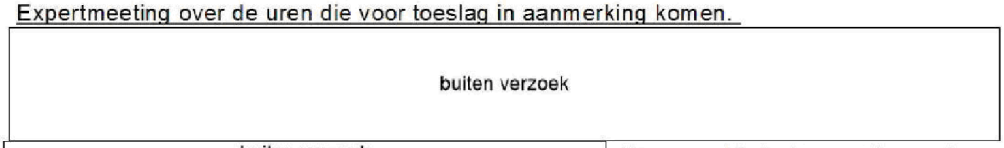
Verslag Afstemmingsoverleg SZW en B/T
Kinderopvang
Concept verslag: 7 april 2014

Aanwezig namens:
SZW:
10.2.e
Belastingdienst/DGBel
10.2.e
Belastingdienst/Toeslagen
10.2.e
Afwezig
10.2.e

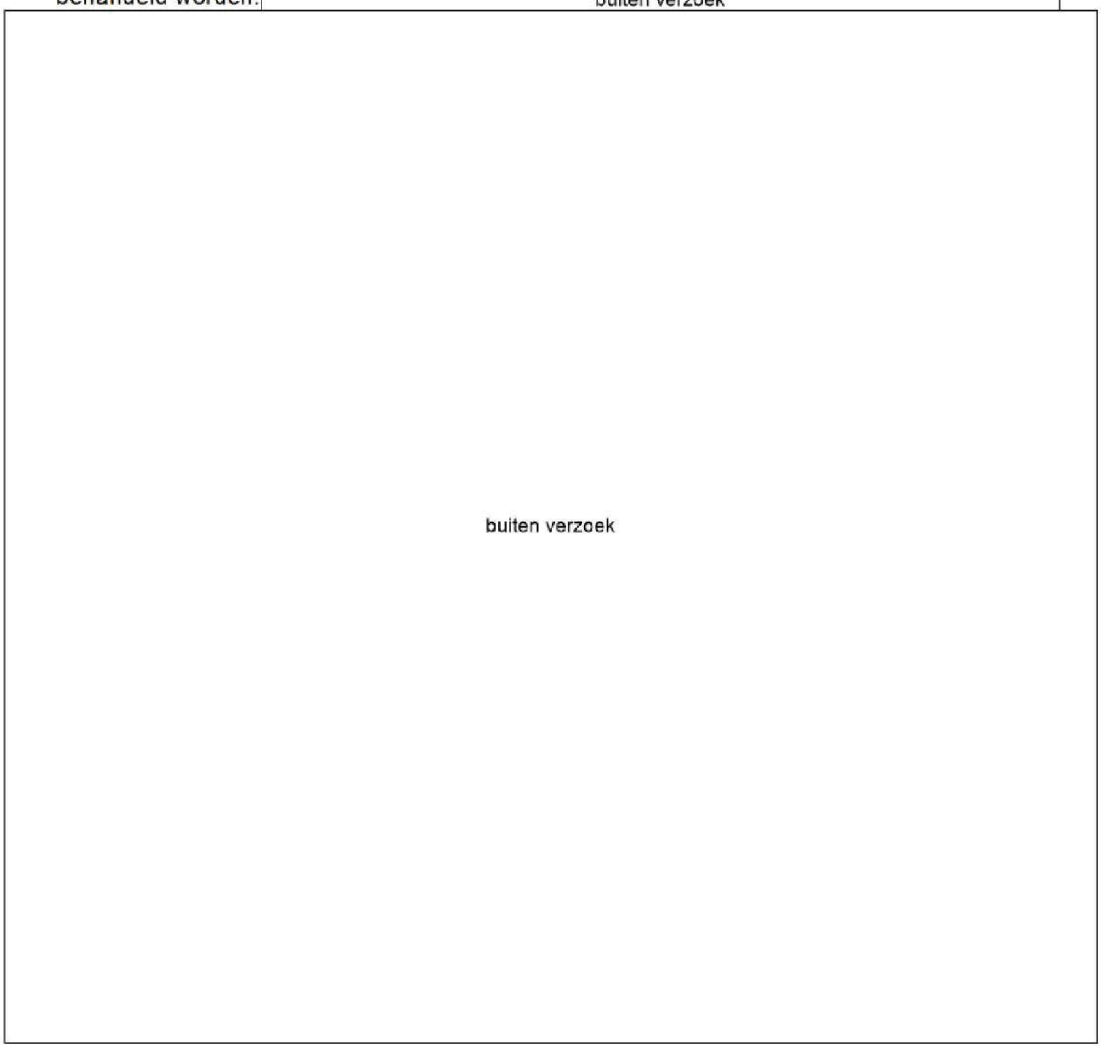
buiten verzoek

6. Expertmeeting over de uren die voor toeslag in aanmerking komen.

buiten verzoek. Daarnaast is het verzoek van de Belastingdienst om tijdens de expertmeeting enkele casussen te beschouwen die betrekking hebben op het betalen van de eigen bijdrage. De belastingdienst loopt regelmatig tegen situaties aan waarbij de eigenbijdrage niet wordt betaald of te laat wordt betaald. Als de regels strak gehanteerd zouden worden bestaat er geen recht op KOT. Daarnaast is het verzoek van de Belastingdienst om de eisen die gesteld worden in het kader van gastouder opvang gelijk te trekken met de eisen in het kader van dagopvang of BSO. Het gaat hier om de eis dat de kosten inclusief de eigen bijdrage binnen 2 maanden betaald moet worden.. Afgesproken is dat de Belastingdienst zorgt voor casussen die tijdens de expertmeeting behandeld worden. buiten verzoek

Verslag Afstemmingsoverleg SZW en B/T
Kinderopvang
Concept verslag: 2 juni 2014

Aanwezig namens:

SZW:

10.2.e

Belastingdienst/DGBel

10.2.e

Belastingdienst/Toeslagen

10.2.e

Afwezig

10.2.e

buiten verzoek

buiten verzoek

10. Expertsessie betalen eigenbijdrage
Belastingdienst heeft behoefte aan expertmeeting over eigen bijdrage. En hoe daarmee omgegaan dient te worden. SZW komt met data. **Actie SZW**.

buiten verzoek

Ministerie van Financiën

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Datum
11 oktober 2019

Auteur
10.2.e

agenda

Belnotitie met staatssecretaris van SZW over de kinderopvangtoeslag op 11 oktober 2019

Vergaderdatum en -tijd	11 oktober 2019, 09:30
Vergaderplaats	Ministerie van Financiën

Agendapunten

buiten verzoek

Proportioneel terugvorderen (ter bespreking)
(Bijlage 1: Nota oplossingsrichtingen proportioneel terugvorderen)

- In een ambtelijke werkgroep van SZW/Financiën en de Belastingdienst is een tweetal opties uitgewerkt, die tot een meer proportionele benadering moeten leiden bij het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag.

11.1

Optie A: proportioneel vaststellen o.b.v. volledige kosten kinderopvang

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Op basis daarvan wordt de definitieve toeslag vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat het niet betalen van (een deel van) de kosten leidt tot de terugvordering van het gehele voorschot kinderopvangtoeslag. In plaats daarvan wordt de toeslag berekend over het gedeelte van de kosten dat wel is betaald. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

Optie B: proportioneel terugvorderen o.b.v. betaalde eigen bijdrage

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Aan de hand hiervan kan worden vastgesteld welk deel van de eigen bijdrage door de toeslaggerechtigde is voldaan. De definitieve kinderopvangtoeslag wordt vervolgens vastgesteld op basis van het deel van de eigen bijdrage dat is voldaan. Wanneer bijvoorbeeld 75% van de eigen bijdrage is voldaan, wordt de kinderopvangtoeslag vastgesteld op 75% van de kinderopvangtoeslag. 25% wordt teruggevorderd. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

buiten verzoek

Ministerie van Financiën

VB ~~ma 7/10 - 14u45~~ 8/10-13.00uu
DO 10/10 - 09u45 11/10 - 09u30

TER BESPREKING
Aan
de staatssecretaris 6/10

Directoraat-Generaal Belastingdienst
Inlichtingen
10.2.e
www.minfin.nl

Datum
2 oktober 2019

Notitienummer
2019-0000163444

Auteur
10.2.e

Van

Kopie aan

Bijlagen
2

notitie

Overleg met staatssecretaris SZW over de kinderopvangtoeslag op 9 oktober

Aanleiding
Op **9 oktober van 15.00 tot 15.45 uur** heeft u een bilateraal overleg met uw collega van SZW. Op de agenda staan 3 onderwerpen:

buiten verzoek

LEEST PARALLEL MEE

2. Een notitie over proportioneel vaststellen van de kinderopvangtoeslag. Dit thema past in het verminderen van rigide wetgeving bij de kinderopvangtoeslag en het verminderen van (hoge) terugvorderingen kinderopvang (bijlage 2). Deze notitie is in een ambtelijke werkgroep met daarin medewerkers van Financiën, Toeslagen en SZW opgesteld.

buiten verzoek

- In deze notitie wordt u per onderwerp geïnformeerd over de stand van zaken en welke keuzes er voorliggen. Op **7 oktober om 14:45 uur** vindt een vooroverleg met u plaats. Bij deze notitie is ook een geannoteerde agenda voor het overleg toegevoegd.
- Op 9 oktober wordt u ondersteund door 10.2.e van UHB en 10.2.e 10.2.e van Toeslagen buiten verzoek buiten verzoek Vanuit SZW zal in ieder geval de [redacted] Kinderopvang aansluiten.

buiten verzoek

Beslispunten

11.1

11.1

Kern

buiten verzoek

Proportioneel vaststellen

- In een ambtelijke werkgroep van SZW/Financiën en de Belastingdienst is een aantal opties uitgewerkt, die tot een meer proportionele benadering moeten leiden bij het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. In een eerdere brief over de CAF-11 zaak heeft u dit, samen met de staatssecretaris van SZW, aan de Tweede Kamer toegezegd.
- De meest kansrijke en voor de Belastingdienst naar verwachting best uitvoerbare optie is optie A: wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel door ouders wel betaald is. Op basis daarvan wordt de definitieve toeslag vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat het niet betalen van (een deel van) de kosten leidt tot de terugvordering van het gehele voorschot kinderopvangtoeslag. In plaats daarvan wordt de toeslag berekend over het gedeelte van de kosten dat wel is betaald. In de bijlage is deze optie uitgewerkt, ook met behulp van een rekenvoorbeeld.
- Bij de nader uitwerking van deze optie zal ook aandacht blijven bestaan voor het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van de kinderopvangtoeslag. SZW heeft hier specifiek aandacht voor gevraagd.

buiten verzoek

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Staatssecretaris

Directie Kinderopvang/Team

Directie Kinderopvang/Team

Contactpersoon

10.2.e

Datum

Onze referentie

Oplossingen voor proportioneel terugvorderen

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing en ter voorbereiding

2 Aanleiding

In een eerdere brief aan de TK over de CAF-11 zaak heeft u, samen met de staatssecretaris van Financiën, toegezegd nader te onderzoeken of tot een meer proportionele benadering gekomen kan worden bij het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. Een ambtelijke werkgroep van SZW-FIN-BD heeft een eerste verkenning uitgevoerd.

9 oktober heeft u een gesprek met de staatssecretaris van Financiën. Op de agenda staat onder andere deze verkenning en vervolgstappen hierop. De staatssecretaris van Financiën ontvangt dezelfde nota.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

11.1

- Voor deze optie zal budgettaire dekking nodig zijn van circa € 7 ton. Dekking hiervoor was niet voorzien. Voorgesteld wordt om de dekking vooralsnog uit de € 2 mln. nog beschikbare middelen vanuit de RA-maatregel te halen. Dit geld is initieel gereserveerd voor het Verbetertraject Kinderopvangtoeslag.
- In afwachting van de uitwerking van de optie wordt u geadviseerd overeenstemming te bereiken over twee maatregelen die op korte termijn geïmplementeerd kunnen worden:
    1. het formaliseren van de uitvoeringspraktijk van betalingsregelingen.
    2. een campagne voor ouders die hen beter informeert over de betaling van de kosten kinderopvang (incl. eigen bijdrage).

Directie Kinderopvang/Team

Directie Kinderopvang/Team

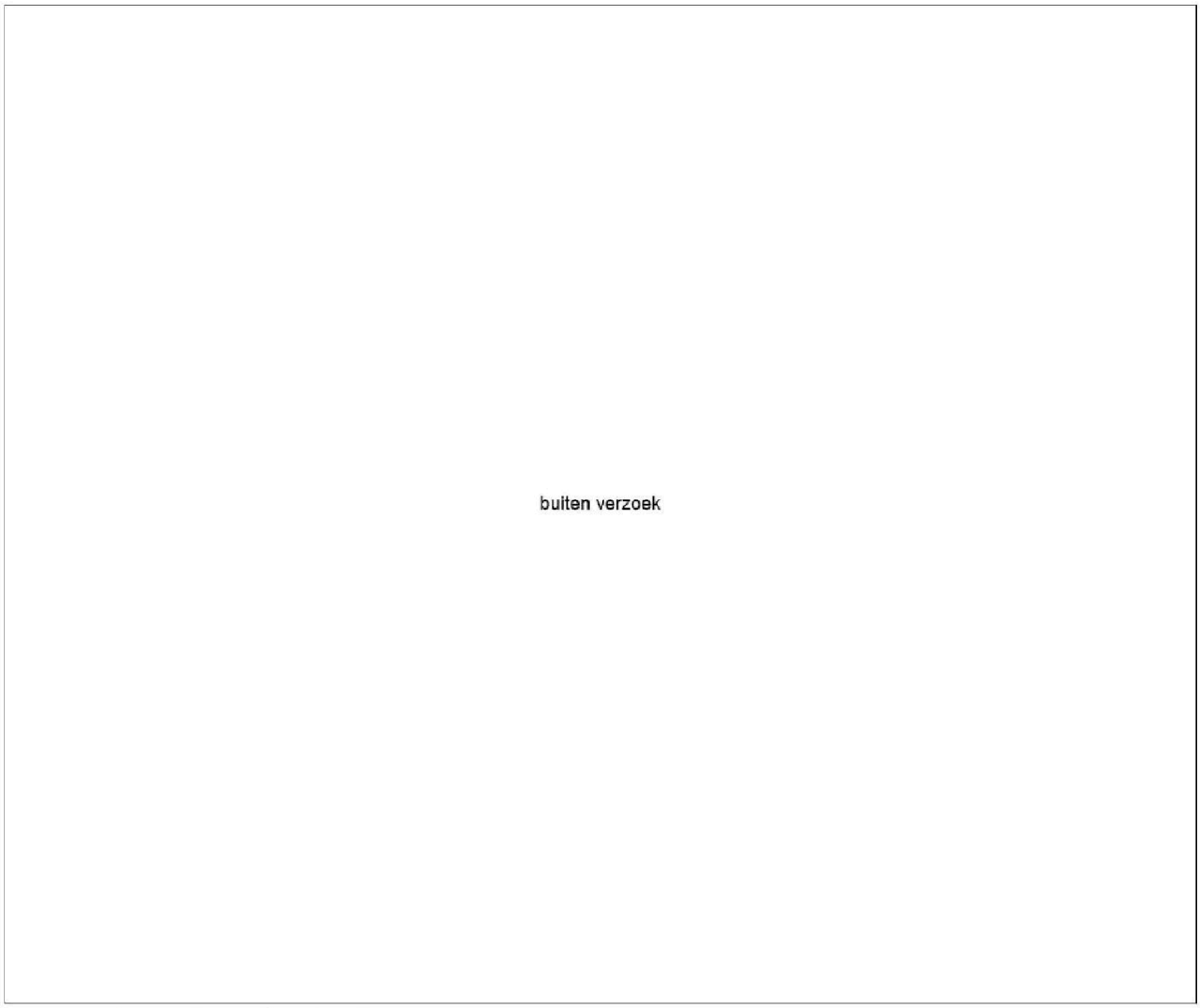
Datum

Onze referentie

4 Kernpunten

- Aanleiding voor de verkenning is de CAF 11-zaak. Bij een groot aantal ouders is in deze zaak ten onrechte de kinderopvangtoeslag stopgezet. Naast aandacht voor het handelen van de Belastingdienst, heeft dit ook geleid tot (publieke) aandacht voor rigide aspecten van de wet- en regelgeving op het gebied van de kinderopvangtoeslag. Dit betreft o.a. de gevolgen van het niet betalen van alle kosten.

buiten verzoek

Proportioneel vaststellen

- De ernst van de gevolgen van het niet volledig voldoen van de kosten kinderopvang (incl. eigen bijdrage) wordt verkleind door de kinderopvangtoeslag proportioneel vast te stellen.
- Hiervoor zijn twee opties onderzocht, beiden vergen een wetswijziging:
    - **Optie A:** Proportioneel vaststellen op basis van de betaalde kosten kinderopvang.
    - **Optie B:** Proportioneel vaststellen op basis van de betaalde eigen bijdrage.
- De oplossingen zijn globaal juridisch en uitvoeringstechnisch getoetst. Dit zal bij de verdere uitwerking nadrukkelijker plaatsvinden.
- In de verkenning zijn ook andere opties verkend, zoals een hardheidsclausule en aanpassingen in de AWIR. Deze oplossingen hadden bredere implicaties dan de problematiek die hier voor ligt. Om deze redenen zijn ze niet verder onderzocht.
- De opties worden middels een rekenvoorbeeld nader toegelicht.

Rekenvoorbeeld:
Het rekenvoorbeeld gaat uit van een casus waarin de totale (gefactureerde) kosten voor de kinderopvang €10.000,- bedragen. De vraagouder ontvangt €9.000,- (90%) aan voorschotten kinderopvangtoeslag en dient €1.000,- zelf te betalen. Na afloop blijkt dat

Ontvangen toeslagvoorschot			
Vereiste eigen bijdrage	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Werkelijke eigen bijdrage	€ 500	€ 500	€ 500
Vastgestelde recht kinderopvangtoeslag	€ 0 (minder dan 100% van de eigenlijke kosten is betaald = 0% KOT)	€ 8.550 (90% van 9.500)	€ 4.500 (50% van de eigen bijdrage = 50% KOT)
Terugvordering Belastingdienst	€ 9.000	€ 450	€ 4.500
Openstaand bij kinderopvangorganisatie	€ 500	€ 500	€ 500
Totale schuld ouder bij BD/T+KOO	€ 9.500	€ 950	€ 5.000

De Belastingdienst constateert dat niet de volledige kosten voor de kinderopvang binnen het lopende toeslagjaar tijdig zijn voldaan. Omdat €500,- niet is betaald, is geen sprake van afronding of van een klein bedrag dat niet is betaald. De Belastingdienst stelt, conform de **huidige wet en regelgeving,** vast dat het recht op kinderopvang op nihil moet worden vastgesteld. De terugvordering bedraagt in dit geval €9.000,-.

Bij **optie A** constateert de Belastingdienst dat niet de volledige kosten voor de kinderopvang zijn voldaan. De belastingdienst constateert dat slechts €9.500,- is voldaan in plaats van de gefactureerde €10.000,-. Het definitieve recht op kinderopvangtoeslag wordt vastgesteld op basis van €9.500,- in plaats van €10.000,- en bedraagt €8.550,- (90% van €9.500,-). De Belastingdienst vordert daarom €450,- (€9.000,- minus €8.550,-) terug.

Bij **optie B** constateert de Belastingdienst dat niet de volledige kosten voor de kinderopvang zijn voldaan. De Belastingdienst constateert dat €9.500,- is betaald in plaats van €10.000,-. De Belastingdienst constateert dat de vereiste eigen bijdrage €1.000,- bedraagt en dat hiervan slechts €500,- is voldaan. Dat is 50% van de oorspronkelijk bijdrage. Het recht op kinderopvangtoeslag wordt vastgesteld op €4.500,- (50% van €9.000,-). De Belastingdienst vordert daarom €4.500,- terug (€9.000,- minus €4.500,)

In alle situaties bedraagt de schuld aan de kinderopvangorganisatie €500,-. Wanneer de Belastingdienst accepteert dat de vraagouder dit openstaande bedrag voldoet door middel van een betalingsregeling, die binnen een bepaalde, nader vast te stellen termijn geeffectueerd dient te zijn, kan een terugvordering geheel worden voorkomen. Deze **formalisatie van de uitvoeringspraktijk** kan in huidige situatie worden toegepast,

maar ook bij optie A en optie B.

Optie A: proportioneel vaststellen o.b.v. volledige kosten kinderopvang

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Op basis daarvan wordt de definitieve toeslag vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat het niet betalen van (een deel van) de kosten leidt tot de terugvordering van het gehele voorschot kinderopvangtoeslag. In plaats daarvan wordt de toeslag berekend over het gedeelte van de kosten dat wel is betaald. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

Optie B: proportioneel terugvorderen o.b.v. betaalde eigen bijdrage

- Wanneer blijkt dat niet alle kosten voor de kinderopvang zijn betaald, wordt vastgesteld welk deel wel betaald is. Aan de hand hiervan kan worden vastgesteld welk deel van de eigen bijdrage door de toeslaggerechtigde is voldaan. De definitieve kinderopvangtoeslag wordt vervolgens vastgesteld op basis van het deel van de eigen bijdrage dat is voldaan. Wanneer bijvoorbeeld 75% van de eigen bijdrage is voldaan, wordt de kinderopvangtoeslag vastgesteld op 75% van de kinderopvangtoeslag. 25% wordt teruggevorderd. In de bijlage is deze optie uitgewerkt in een rekenvoorbeeld.

Fraude en risico's

- De beide opties kunnen tot meer mis-/oneigenlijk gebruik leiden omdat de "straf" op onvolledige betaling van de eigen bijdrage afneemt: de uiteindelijke terugvordering (indien "gepakt") halveert gemiddeld genomen (optie B) of daalt zelfs met 90% (optie A).
- Bij de uitwerking van één van de optie opties zal daarom aandacht geschonken worden aan het blijven voorkomen en tegengaan van oneigenlijk gebruik van kinderopvangtoeslag
- De straf bij misbruik of oneigenlijk gebruik is goed ingebed in het systeem. Bij constatering van fraude volgt er een fraudetraject en zijn de sancties hoog.

Consequenties

- Beide opties hebben budgettaire implicaties. Optie A zal circa €7 ton programmakosten met zich meebrengen en voor optie B is dit circa € 2 ton. Deze kosten moeten van dekking worden voorzien. We stellen vooralsnog voor om dekking te halen uit de €2 mln. nog beschikbare middelen vanuit de RA-maatregel.
- De eerste inschatting is dat zowel optie A als optie B uitvoerbaar is voor de Belastingdienst. Bij optie A volstaat naar verwachting een beperkte ICT-aanpassing. De noodzaak tot het berekenen van de vereiste en betaalde eigen bijdrage, maakt optie B voor de uitvoering complexer.

- Beide opties zullen een wetswijziging van de Wet Kinderopvang behoeven. Een wetstraject duurt circa 1,5 jaar. Hieronder worden twee maatregelen geschetst die op korte termijn al ingezet kunnen worden om de problematiek aan te pakken.

Maatregelen op korte termijn

- Vooruitlopend op de uitwerking van een van bovenstaande wijzigingen, wordt geadviseerd de volgende maatregelen te nemen:
  1. het formaliseren van de uitvoeringspraktijk van betalingsregelingen.
  2. een campagne voor ouders die hen beter informeert over de betaling van de kosten kinderopvang (incl. eigen bijdrage).
- Deze maatregelen verkleinen de problematiek op korte termijn, maar bieden geen structurele oplossing.

Maatregel 1.

- Wanneer de Belastingdienst constateert dat een deel van de kosten kinderopvang niet tijdig is betaald, accepteert hij onder voorwaarden een betalingsregeling tussen de ouder en de kinderopvangorganisatie ook als (bewijs van) betaling. Geadviseerd wordt deze werkwijze te formaliseren.
- Formaliseren van deze werkwijze kan in voorkomende gevallen (hoge) terugvorderingen voorkomen. Het vraagt echter een zeker doenvermogen van de ouder om actief tot handelen over te gaan. Het is belangrijk dat ouders hierin begeleid worden. Ook is de vraagouder hierbij afhankelijk van de welwillendheid van de kinderopvangorganisatie.
- Wanneer om uiteenlopende redenen geen betalingsregeling getroffen wordt tussen de ouder en de kinderopvangorganisatie, moet onder de huidige regelgeving alsnog de geheel ontvangen toeslag worden teruggevorderd door de Belastingdienst.

Maatregel 2. Bewustzijnscampagne

- Op dit moment lijkt de bekendheid rondom betaling eigen bijdrage bij ouders en kinderopvangorganisaties beperkt.
- In het Verbetertraject Kinderopvangtoeslag wordt op dit moment een communicatiecampagne gestart om ouders en kinderopvangorganisaties meer te informeren over de werking van de kinderopvangtoeslag. De bekendheid rondom betaling eigen bijdrage kan hier in meelopen.

5 Verdere proces

- Bij keuze voor één van de opties zal een wetstraject opgestart worden. Tegelijkertijd zullen, bij een akkoord, stappen ondernomen worden om de korte termijn maatregelen te realiseren.
- U zal in december geïnformeerd worden over de stand van zaken en planning van het traject.

Aanbiedingsformulier vergaderstukken MT overleg

Indiener (een MT lid)

10.2.e	

Onderwerp

Aanhouden uitvoering besluit MT in het kader van Evenredige toekenning KOT in bepaalde gevallen

Korte omschrijving onderwerp

Toelichting: het MT besluit om voor de KOT in specifieke gevallen de toekenning te baseren op de betaalde kosten loopt vooruit op een nog door de Minister van SZW te nemen beslissing en is daarmee politiek gezien een risico.
Om die reden wordt voorgesteld de uitvoering aan te houden.

Afgestemd met: ***(aankruisen)***

X	M2 Handhaving
X	M2 Productie
X	M2 Informatiemanagement
X	M2 Bedrijfsvoering
X	Anders, nl: RTO d.d. 27 januari 2015

Opmerkingen M2 Regie ***(indien van toepassing)***

Geen inhoudelijk commentaar; voorstel is overgenomen.

Wijze van bespreken: ***(aankruisen)***

X	Besluit gevraagd
	Mening gevraagd
	Alleen ter info
	Anders, nl:

Benodigde tijd ***(geschat)***

5 min.

Te bespreken op ***(datum)***

3 februari 2015

Bespreken met OR? ***(aankruisen)***

	Ja, omdat informatieve bespreking gewenst is.
	Ja, omdat de OR een advies gevraagd wordt.
	Ja, omdat de OR hiermee moet instemmen.
X	Nee, is niet noodzakelijk.
	Anders, nl:

Eigen bijdrageproblematiek

Aanleiding

Op 21 november jl. is samen met SZW een expertmeeting georganiseerd om de problematiek rond het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag bij het niet betalen van een eigen bijdrage nader te bespreken. Bij de expertmeeting waren medewerkers van de directie KO, een wetgevingsjurist van SZW en medewerkers van [redacted] Bel en BT aanwezig. Tijdens de bijeenkomst zijn een aantal cases doorgesproken. Onder andere de recente casusrond [redacted] U heeft naar aanleiding van de notitie inzake [redacted] recent opgemerkt dat: "ook als minder ingewijde vraag je je af waarom het hele bedrag wordt teruggevorderd in plaats van het bedrag van de noodzakelijk geachte eigen bijdrage".

Afgesproken is dat [redacted] en BT de problematiek inclusief een voorstel voor een oplossingsrichting voor SZW op papier zet. Ambtelijk SZW heeft toegezegd de beschreven problematiek mét de door [redacted] voorgestelde oplossingsrichting aan de minister van SZW voor te leggen.

Probleem

Het niet volledig betalen van *alle* kosten die een ouder maakt voor de opvang van zijn kinderen in een geregistreerde opvanginstelling leidt ertoe dat de ouder geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag en de toeslag in zijn geheel moet terugbetalen. Vanuit [redacted] is bij SZW inmiddels meerdere malen aangegeven dat de regels met betrekking tot het terugvorderen van de gehele toeslag wanneer de eigen bijdrage niet is betaald, tot grote financiële problemen kunnen leiden bij ouders.

Oorzaak

Het zelf bijdragen in de kosten van kinderopvang (art. 1.7 lid 1 sub b Wet Kinderopvang) is een uitgangspunt voor het recht op kinderopvangtoeslag. De hoogte van de kinderopvangtoeslag kan namelijk nooit meer dan 90% van de gemaakte kosten zijn. Een ouder heeft de plicht om desgevraagd aan te tonen aan de Belastingdienst dat hij de door hem geclaimde kosten ook daadwerkelijk heeft betaald. Als blijkt dat de vraagouder niet kan voldoen aan deze verplichting wordt daar nu de consequentie aan verbonden dat er helemaal geen recht op toeslag is. In diverse procedures bij de Raad van State is dit standpunt aan de orde geweest en is de Belastingdienst in het gelijk gesteld.

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom ouders een eigen bijdrage niet betalen. In sommige gevallen zijn de ouders er zich niet van bewust dat een eigen bijdrage verplicht is of zijn zij verkeerd voorgelicht door de kinderopvanginstellingen (zogenaamde gratis opvang). In het geval van [redacted] werd de opvang aanbevolen door de school waar de kinderopvanginstelling in was gevestigd. In een aantal gevallen zal er echter sprake zijn van doelbewuste fraude.

Het niet volledig betalen van alle kosten werkt nu als een zogenoemd knock-out criterium: geen eigen bijdrage = geen toeslag. De kinderopvangtoeslag kent geen ander criterium dat op een

vergelijkbare wijze werkt. [1] Voor bijvoorbeeld de arbeidseis geldt weliswaar: geen werk = geen toeslag, maar als een ouder halverwege het jaar werkloos wordt en dat niet doorgeeft aan B/T verliest hij niet onmiddellijk het hele recht op de toeslag en wordt er rekening gehouden met een uitlooptermijn. En mocht achteraf blijken dat een ouder minder uren gewerkt heeft, dan wordt weliswaar de hoogte van de toeslag naar beneden bijgesteld, maar het recht komt niet te vervallen. In beide gevallen zou wel een boete kunnen worden opgelegd. Dat is dan de geëigende maatregel om het niet doorgeven van de wijzigingen die relevant zijn voor de hoogte van de toeslag.

Rekenvoorbeeld eigen bijdrage

Totale kosten kinderopvang zijn € 36.984,- (A).

De toeslag bedraagt op jaarbasis € 32.718,- (B). (x procent van de totale kosten)

De eigen bijdrage (A-B) van de ouder bedraagt € 4.266,-.

Mocht blijken dat de ouder in het voorbeeld geen eigen bijdrage heeft betaald, maar bijvoorbeeld slechts 32.718 dan zal het hele toeslagbedrag van € 32.718 worden teruggevorderd.

Oplossingsrichting

Proportionaliteit

De Belastingdienst is van mening dat de maatregel om de gehele toeslag terug te vorderen bij het niet betalen van een eigen bijdrage in bepaalde gevallen niet proportioneel is. [2] Bovenstaand voorbeeld toont aan dat de gevolgen van het niet betalen van de eigen bijdrage (een relatief klein bedrag van 355 per maand, totaal €4.266) een zeer grote impact heeft op de financiële situatie van de vraagouder omdat de gehele toeslagbedrag van € 32.718 wordt teruggevorderd.

De hoogte van de terugvorderingen KOT maakt dat het voor de meeste ouders moeilijk zal zijn om de teruggevorderde bedragen te betalen. De gemeente Capelle heeft aangegeven dat in de casus van [redacted] een aantal van de ouders diep in de schulden is geraakt met alle maatschappelijke problematiek van dien.

Voor wat betreft de omvang van de problematiek is het belangrijk te benadrukken dat het terugvorderen van hele hoge bedragen gelukkig niet vaak voor komt in de praktijk, maar dat de impact op de betreffende individuele huishoudens zo groot is dat de maatregel door de Belastingdienst niet als proportioneel wordt ervaren.

Voorgestelde oplossing

Door de Belastingdienst wordt voorgesteld om in situaties waar geen eigen bijdrage is betaald (uitgezonderd fraudegevallen) de kinderopvangtoeslag vast te stellen aan de hand van de

[1] Op grond van de Koppelingswet geldt dat er geen recht bestaat op toeslag als een persoon of zijn partner niet rechtmatig in Nederland verblijft.

[2] Het proportionaliteitsbeginsel in het bestuursrecht stelt dat de mate van inbreuk op het individueel belang vanuit een bepaalde maatregel proportioneel moet zijn ten opzichte van het beoogde legitieme doel van die maatregel. In het bijzonder dient de inbreuk nooit groter te zijn dan noodzakelijk is voor het beoogde doel.

daadwerkelijk betaalde kosten. Dit zal leiden tot een terug te vorderen bedrag bij de ouder waardoor er de facto alsnog sprake is van een eigen bijdrage.

Als bij DT-en blijkt dat slechts een deel van de kosten daadwerkelijk is betaald dan heeft de ouder een te hoog voorschot gekregen. Het definitieve recht zou dan opnieuw moeten worden bepaald op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Stel dat in het voorbeeld zoals hiervoor is gegeven alleen de ontvangen toeslag aan kosten is betaald (€ 32.718). Dan wordt de toeslag bij DT-en vastgesteld ter hoogte van € 28.944,- en het verschil (€ 3.774,-) moet terugbetaald worden door de ouder.

Het teveel betaalde bedrag aan voorschot wordt teruggevorderd. Dit is vergelijkbaar met de gang van zaken in de fiscaliteit. Als een bepaalde aftrekpost tot een bepaald bedrag wordt opgevoerd in de aangifte waarvan de hoogte niet blijkt te kloppen dan wordt niet de hele aftrekpost geweigerd maar slechts het bedrag van de aftrek gecorrigeerd.

Daarnaast wordt voorgesteld om in deze situaties een (substantiële) boete op te leggen waardoor calculerend gedrag wordt voorkomen; dat wil zeggen dat ouders (of de kinderopvanginstelling) bewust het risico nemen dat wordt ontdekt dat er geen eigen bijdrage is betaald. Zonder boete zou dan immers slechts het verschil tussen de berekende toeslag en de betaalde kosten moet worden terugbetaald.

Aanbiedingsformulier vergaderstukken MT - overleg

Indiener (MT-lid)

10.2.e

Onderwerp

Proportionaliteit KOT

Korte omschrijving onderwerp

In juli stuitte ik bij de Voorlichtingsrondes bij de teams Uitval/Uitworp op weerstand bij medewerkers om bij controles achteraf het recht op de Kinderopvangtoeslag geheel op nihil te stellen in het geval dat van slechts een deel van de gemaakte jaaropgaafkosten een betalingsbewijs kan worden overhandigd. Een ander deel van de medewerkers vond dit juist goed, omdat de toeslagaanvragers dan toch mutaties in hadden kunnen dienen en deze controle-wijze misbruik zal tegengaan? 10.2.e gaf aan een aantal dossiers met voor de burger maatschappelijk pijnlijke uitkomsten te hebben verzameld. Naar zijn gevoel wordt het professional judgment en 'maatvoering' te weing toegepast en wordt daar binnen Toeslagen ook geen ruimte aan geboden. Toen ik later van 10.2.e te horen kreeg dat de BOINK-voorzitter ons erop wilde attenderen dat Toeslagen te scherp lijkt te controleren met maatschappelijk pijnlijke situaties tot gevolg, heb ik bij het team Beleid en Vaktechniek informatie ingewonnen. Daarvan is bijgezonden memo het resultaat. (Dit memo is overigens binnen een dag opgeleverd én beantwoordt de kern van mijn vraag. Ik heb die snelheid zeer gewaardeerd). De situatie overziende snap ik dat Toeslagen er blij mee mag zijn dat de Raad van State (in de memo: "de Afdeling") de deur dicht houdt om Toeslagen te verplichten om proportioneel de kinderopvangtoeslag toe te kennen naar de mate waarin deze genoten en betaald is. Dan zou de handhaving bijna een volledige controle moeten uitvoeren mét veel herberekeningen tot gevolg. Tegelijkertijd lijkt het erop dat medewerkers bij Uitval/Uitworp in Utrecht nu te weinig de ruimte voelen om professional judgment toe te passen. Juist deze medewerkers hebben bij het uitvragen van gegevens ook contact met de toeslaggerechtigden. Het lijkt mij dat het toch mogelijk moet zijn om in te bouwen dat met een onderbouwd oordeel van afwijking op de werkinstructie o.b.v. toetsing met een door de teamleider aangewezen persoon (teamleider zélf of vakinhoudelijk sterke collegae in het team) meer tot maatwerk gekomen kan worden.

Afgestemd met: *(aankruisen)*

	M2 Handhaving
	M2 Productie
	M2 Informatiemanagement
	M2 Bedrijfsvoering
X	Anders, nl: team Beleid en Vaktechniek

Opmerkingen M2 Regie *(indien van toepassing)*

n.v.t.

Wijze van bespreken: *(aankruisen)*

X	Besluit gevraagd op het in de memo opgenomen beslispunt
	Mening gevraagd
	Alleen ter info
	Anders, nl:

Benodigde tijd *(geschat)*

10 min.

Te bespreken op *(datum)*

Aanbiedingsformulier vergaderstukken MT - overleg

2 september 2014

Bespreken met OR? ***(aankruisen)***

	Ja, omdat informatieve bespreking gewenst is.
	Ja, omdat de OR een advies gevraagd wordt.
	Ja, omdat de OR hiermee moet instemmen.
	Nee, is niet noodzakelijk.
X	Anders, nl: er vindt wekelijks terugkoppeling plaats, afhankelijk van de uitkomst van de bespreking vindt zonodig agendering plaats voor een Overlegvergadering

Belastingdienst

Aan MT Belastingdienst/Toeslagen

Naam dienstonderdeel
Beleid & Vaktechniek

memo

Aanpassing hoogte kinderopvangtoeslag aan de achteraf aangetoonde kosten?

Datum
22 juli 2014

Versienummer
0.1

Opdrachtgever
10.2.e

Auteur
10.2.e

Bijlagen
Geen

Aanleiding Memo

Aanleiding van dit memo is de vraag of het proportioneel dan wel gewenst is om de kinderopvangtoeslag (hierna: de kot) op nihil te stellen wanneer wordt geconstateerd dat een aanvrager niet alle kosten, maar wel een (groot) deel hiervan heeft voldaan.

Wet- en regelgeving

Uit artikel 18, eerste lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: de Awir), gelezen in samenhang met artikel 1.7, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (hierna: de Wko) volgt, dat degene die kot ontvangt, moet kunnen aantonen dat hij kosten voor kinderopvang heeft gemaakt en wat de hoogte is van deze kosten. Op grond van artikel 1.7, aanhef en onder b, van de Wko worden de kosten van de kinderopvang bepaald door het aantal uren opvang, de uurprijs en de soort kinderopvang.

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling), bijvoorbeeld de uitspraak van 19 december 2012 (LJN: BY6772), komt naar voren dat de aanvrager van de tegemoetkoming moet aantonen dat hij de in de overeenkomst opgenomen kosten voor de gastouder, waarop de toeslag mede is gebaseerd, geheel heeft voldaan. In de uitspraak van 2 april 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:1114) is de Afdeling meegegaan met de genuanceerdere lijn van B/T dat wanneer een van de overeenkomst afwijkende jaaropgaaf wordt overgelegd, de kosten op de jaaropgaaf moeten worden aangetoond. Hierbij dient vermeld te worden dat de afwijking enkel veroorzaakt mag zijn door een wijziging van het aantal uren, een wijziging van de uurprijs dient in een nieuwe overeenkomst te worden verwerkt.

In de hiervoor genoemde uitspraak (ECLI:NL:RVS:2014:1114) oordeelt de Afdeling, ten aanzien van de stelling van belanghebbende dat de kot herberekend had moeten worden op basis van het wel aangetoonde betaalde bedrag, als volgt. Nu niet alle vooraf in de overeenkomst dan wel jaaropgaaf afgesproken kosten volledig zijn voldaan, verbindt de Afdeling hieraan de conclusie dat de opvang niet heeft plaatsgevonden op basis van een overeenkomst als bedoeld in artikel 52 van de Wet kinderopvang. Hoewel het woord proportionaliteit hier niet expliciet wordt genoemd, lijkt het erop dat de Afdeling zegt dat het niet disproportioneel is om de gehele kot op nihil te stellen als een ander bedrag aan kosten is betaald dan er is afgesproken. De feitelijke opvangkosten komen dan niet meer overeen met de overeenkomst. In dit licht verwijs ik tevens naar de uitspraak van de Afdeling van 16 april 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:1283).

Gevolgen voor de behandeling van gevallen waarin niet de volledige kosten voor de kinderopvang zijn aangetoond
Op grond van de jurisprudentie van de Afdeling heeft een aanvrager geen recht op kot wanneer hij niet kan aantonen dat hij de kosten voor de kinderopvang, zoals deze blijken uit de overeenkomst of de jaaropgave, volledig heeft voldaan. Dat hij eventueel wel kan aantonen dat hij een deel van deze kosten heeft voldaan, maakt niet dat hij naar evenredigheid recht heeft op kot.

Vaak vind de controle van het recht op kot na afloop van het berekeningsjaar plaats. Het is op basis van de huidige wet- en regelgeving niet de bedoeling dat men slechts een deel van de kosten die men is overeengekomen en waarvoor men kot heeft aangevraagd betaalt en dat, wanneer B/T hier achter komt, de kot op basis van de wel aangetoonde gemaakte kosten wordt aangepast. Er zijn gevallen waarin een aanvrager kan aantonen dat voor 10 maanden de volledige kosten zijn voldaan, terwijl voor 12 maanden opvang is overeengekomen en kot is aangevraagd. In deze gevallen kan het disproportioneel lijken om te kot volledig te herzien tot nihil. Er zijn echter ook veel gevallen waarin men een bedrag aan kosten aantoont dat niet te herleiden is tot de betaling van een aantal maanden van de kinderopvang. In deze gevallen zou het heel lastig zijn om de kot naar evenredigheid van de aangetoonde kosten te herberekenen.

Op basis van het voorgaande dient niet per maand gekeken te worden of de kosten zijn voldaan, maar dient aan het einde van het jaar bekeken te worden of het totaal van de gemaakte kosten overeenkomt met de overeenkomst of jaaropgave. Is dit niet het geval, dan bestaat er geen recht op kot. Dit geldt voor beide hiervoor genoemde situaties.

Hierbij merk ik op dat het voor aanvragers natuurlijk wel mogelijk is om voor minder maanden of minder uren kot aan te vragen dan het totaal dat op de overeenkomst of de jaaropgave staan vermeld.

Beslispunten

1 Wil het MT dat de kot wordt aangepast aan de achteraf aangetoonde kosten die niet overeenkomen met het totaal aan kosten op de overeenkomst dan wel de jaaropgaaf?

Toeslagen
Belastingdienst

MT Belastingdienst/Toeslagen

Naam dienstonderdeel
Belastingdienst/Toeslagen

Contactpersoon
10.2.e (Beleid en Vaktechniek)

Afgestemd met:
10.2.e

Datum
21 januari 2015

Opdrachtgever
10.2.e

Auteur
10.2.e

memo

Aanhouden van de uitvoering van het MT besluit evenredige toekenning kinderopvangtoeslag totdat de minister van SZW heeft beslist op het voorstel tot toekenning van kinderopvangtoeslag o.b.v. van betaalde kosten

Inleiding

Het MT heeft op 2 september 2014 beslist om in daartoe aanleiding gevende gevallen de kinderopvangtoeslag toe te kennen op basis van de betaalde kosten die uiteindelijk niet overeenkomen met de jaaropgave (evenredig toekennen). Op basis van dit besluit is een operationeel document opgesteld om dit besluit uit te voeren.

In een expertmeeting bij SZW is de problematiek rond het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag bij het niet betalen van de eigen bijdrage besproken. Hierbij is naar voren gekomen dat de problematiek waarop het MT besluit ziet onderdeel is van deze problematiek.

De problematiek wordt aan de minister van SZW voorgelegd. Hierdoor bestaat het risico dat het besluit van de minister niet in overeenstemming is met het MT besluit.

Advies

Aanhouden van de uitvoering van het MT besluit totdat de minister van SZW een besluit heeft genomen over het voorstel om de kinderopvangtoeslag vast te stellen aan de hand van de daadwerkelijk betaalde kosten.

Expertmeeting

Op 21 november 2014 heeft [redacted] samen met ambtelijk SZW een expertmeeting georganiseerd om de problematiek rond het terugvorderen van de kinderopvangtoeslag bij het niet betalen van een eigen bijdrage te bespreken.

Gevolg van deze problematiek

Het niet volledig betalen van **alle** kosten conform de overeenkomst of jaaropgave leidt ertoe dat de ouder geen recht heeft op de kinderopvangtoeslag en de toeslag in zijn geheel moet terugbetalen. Dit kan tot grote financiële problemen leiden bij ouders en verder is het de vraag of dit resultaat niet onevenredig hard is.

Oorzaak problematiek
Het zelf bijdragen in de kosten van kinderopvang (artikel 1.7, lid 1 sub b Wet kinderopvang) is een uitgangspunt voor het recht op kinderopvangtoeslag. De hoogte van de kinderopvang-toeslag kan namelijk nooit meer dan 90% van de gemaakte kosten zijn. Een ouder heeft de plicht om desgevraagd aan te tonen aan de Belastingdienst/Toeslagen dat hij de kosten van de overeenkomst of jaaropgave ook daadwerkelijk heeft betaald. Als blijkt dat de vraagouder niet kan voldoen aan deze verplichting wordt daar nu de consequentie aan verbonden dat er helemaal geen recht op kinderopvangtoeslag bestaat. In diverse procedures bij de Raad van State is dit standpunt aan de orde geweest en is de Belastingdienst/Toeslagen in het gelijk gesteld.

Het niet volledig betalen van de kosten werkt nu dus als een zogenoemd knock-out criterium. Dat wil zeggen niet volledig betalen van alle kosten is geen recht op kinderopvangtoeslag.

Door het Ministerie van Financiën is als oplossingsrichting voorgesteld om in situaties waar de eigen bijdrage niet is betaald (uitgezonderd fraudegevallen) de kinderopvangtoeslag vast te stellen aan de hand van de daadwerkelijk betaalde kosten. Dit zal leiden tot een terug te vorderen bedrag bij de ouder waardoor er de facto alsnog sprake is van een eigen bijdrage. SZW legt dit voorstel voor aan haar minister.

Advies
Aanhouden van de uitvoering van het MT besluit totdat de minister van SZW een besluit heeft genomen over het voorstel om de kinderopvangtoeslag vast te stellen aan de hand van de daadwerkelijk betaalde kosten.

Beslispunten
- Gaat het MT akkoord met het aanhouden van de uitvoering van het MT besluit totdat de minister van SZW een besluit heeft genomen op het gedane voorstel?

Toeslagen
Belastingdienst

MT Belastingdienst/Toeslagen

Naam dienstonderdeel
Belastingdienst/Toeslagen

Contactpersoon
10.2.e (Beleid en Vaktechniek)

Afgestemd met:
10.2.e

Datum
30 oktober 2014

Opdrachtgever
10.2.e

Auteur
10.2.e

memo

Uitvoering van het besluit van het MT betreffende evenredige toekenning van de kinderopvangtoeslag

Aanleiding
Het MT heeft op 2 september 2014 beslist om in daartoe aanleiding gevende gevallen de kinderopvangtoeslag toe te kennen op basis van de betaalde kosten die uiteindelijk niet overeenkomen met de jaaropgave (evenredig toekennen).

Proces
De belanghebbende vraagt kinderopvangtoeslag aan en ontvangt een voorschot. Bij het definitief toekennen wordt de aanvraag gecontroleerd met de jaaropgave van de kinderopvanginstelling. Is de aanvraag in lijn met de jaaropgave dan vindt automatische toekenning plaats. Is de aanvraag niet in lijn met de jaaropgave dan vindt handmatige behandeling plaats.

Probleempunt
Bij de handmatige behandeling komen er gevallen naar voren waar een deel van de kosten van de jaaropgave betaald zijn. In de huidige uitvoering wordt in deze situatie de definitieve toekenning op nihil gesteld en het voorschot volledig teruggevorderd.

Gewenste uitvoering
Bij de handmatige behandeling in die specifieke gevallen dat een deel van de kosten van de jaaropgave betaald zijn de kinderopvangtoeslag toekennen naar evenredigheid van de betaalde kosten. De rechtvaardiging of legitimering voor een dergelijke individuele afweging ligt in het feit dat een volledige terugvordering van de toeslag voor de burger onevenredig zwaar uitpakt in die situatie dat geen twijfel bestaat over een gedeeltelijke betaling van de kosten en het voldoen aan de materiële eisen voor het recht op kinderopvangtoeslag.

Werkprocessen
Bij de behandeling kan de behandelaar, die van mening is dat er sprake is van een bijzondere situatie deze situatie voorleggen aan zijn/haar teamleider. De teamleider neemt vervolgens de beslissing of er naar evenredigheid van de betaalde kosten toegekend kan worden. In het geval de teamleider twijfel heeft over het wel of niet toekennen legt hij het specifieke geval voor aan Beleid en Vaktechniek.

Ingangsjaar
Omdat een groot gedeelte van het intensieve toezicht voor de kinderopvangtoeslag nog moet starten voor berekeningsjaar 2013 is het wenselijk om de gewijzigde uitvoering vanaf dat jaar door te voeren.

Beslispunten

- Gaat het MT akkoord met de gewijzigde uitvoering vanaf berekeningsjaar 2013?
- Gaat het MT akkoord met de werkwijze dat deze specifieke gevallen door de behandelaar worden voorgelegd aan de teamleider en deze beslist (na eventuele consultatie van Beleid en Vaktechniek) of er evenredig toegekend kan worden?

Sender: "10.2.e (UITVOERINGSBELEID)"
<10.2.e@minfin.nl>
Sent time: 3 feb. 2015 11:55
To: "10.2.eh@MINSZW.NL>
Cc: "10.2.e) (MT)" <10.2.e@minfin.nl>, "10.2.e
(UITVOERINGSBELEID)" <10.2.e@minfin.nl>,
10.2.er@belastingdienst.nl"' <10.2.e@belastingdienst.nl>
Subject: afspraak afgelopen vrijdag gesprek eigen bijdrage

Hallo 10.2.e afgelopen vrijdag hebben we afgesproken om na te gaan welke informatie er op de site en in het portal te vinden is over het betalen van "een eigen bijdrage". Wij zijn dit nagegaan:

Onder de Voorwaarden Kinderopvangtoeslag staat op de site (en op het portaal verwijzen we naar de voorwaarden op de site) als één van de punten genoemd: "U of uw toeslagpartner betaalt de kosten voor kinderopvang. Een deel van de kosten wordt vergoed door de kinderopvangtoeslag. Het andere deel moet u daadwerkelijk zelf betalen aan de opvanginstelling."

Dit lijkt ons toch voldoende. Hoor graag hoe jullie daar tegenaan kijken.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e /Toeslagen/BLD
Aan: 10.2.e @minfin.nl
Cc: 10.2.e Toeslagen/BLD@Belastingdienst, 10.2.e
10.2.e /Toeslagen/BLD@Belastingdienst
Datum: 11-02-2015 09:58
Onderwerp: Fw: afspraak afgelopen vrijdag gesprek eigen bijdrage

Hoi 10.2.e,

De link naar de voorwaarden is opgenomen voor de invulvelden op het formulier, specifieker voordat je de datum op moet geven waarop je wilt dat de kinderopvangtoeslag ingaat, zie hieronder. Uiteraard monitoren we steeds of dit soort zaken voldoende duidelijk zijn en toen de eerste vormen van 'gratis opvang' zich aandienden hebben we nogmaals met verschillende belanghebbenden (waaronder BOink) bekeken of dit toereikend was. Conclusie was en is dat verwezen moet worden naar het geheel aan voorwaarden en dat we dat duidelijk doen. Dit was ook gisterenmiddag nog de conclusie in een regulier gesprek wat wij met BOink hadden.

Waarbij de het geheel aan voorwaarden het voor de burger niet eenvoudiger maakt: want niet alleen het niet voldoen van de eigen bijdrage leidt tot het moeten terugbetalen van de hele toeslag maar ook bijvoorbeeld het ontbreken van een overeenkomst, het niet meegenomen hebben van het inkomen van een partner (toen er nog sprake was van een inkomensgrens, jaarlijks wisselende voorwaarden dus, 11.1), het niet aannemelijk kunnen maken van de gewerkte uren... 11.1
11.1

Aanvullend tav 'gratis opvang': via het monitoren van internet, signalen van klanten, branche, etc acteren wij altijd naar aanbieders van 'gratis opvang'. Zeker in 2013 toen dat echt opkwam hebben we zelfs in een aantal gevallen samen (brancheorganisatie, BOink, wij) geacteerd richting aanbieders: voorkomen is tenslotte beter dan genezen.

Uiteraard altijd bereid eea nog verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
10.2.e

Uitgewerkte verhaallijn t.b.v. RTL-item GOB's
Voorgestelde kernboodschap:

Iedereen krijgt de behandeling die hij verdient.

Voor de kinderopvangtoeslag zijn er zo'n 450.000 mensen, die we helpen om het goed te doen. Voor veruit het merendeel van de toeslaggerechtigden is dat ook de passende behandeling. In totaal zijn er 8,5 miljoen toeslaggerechtigden voor de vier verschillende toeslagen. Maandelijks ontvangen we 80.000 nieuwe aanvragen en 300.000 mutaties. Bij het verwerken van deze aantallen staan we voor de uitdaging om dit tijdig en rechtmatig te doen.

- 11 miljard euro per jaar
- Totaal 7,3 mln betalingen, 5,6 mln burgers
- Circa 2,5 beschikkingen per burger per jaar
- Gemiddeld per huishouden € 1.500,- per jaar
- 85.000 nieuwe aanvragers per maand
- 280.000 mutaties per maand

De kinderopvangbranche bevat circa 3.200 ondernemingen, waaronder 700 GOB's. Het merendeel van de ondernemingen doet het goed. Bij een klein percentage komen we fouten tegen, waardoor de kinderopvangtoeslag oneigenlijk wordt gebruikt of wordt misbruikt. In 2014 zijn 75 GOB's bezocht waar een vermoeden bestond dat de administratie niet in orde was. Ongeveer 1/3 van deze GOB's waar we fouten tegen kwamen pleegde fraude. De overige GOB's maakten onbedoeld fouten omdat zij onvoldoende op de hoogte waren van bijvoorbeeld wet- en regelgeving, niet goed in staat waren om deze wet- en regelgeving goed toe te passen of een inadequate administratie voerde.

De aanbevelingen die zijn gedaan door LSI zijn nagenoeg allemaal overgenomen.

Door naast administratief toezicht ook bezoeken ter plaatse af te leggen, krijgen we steeds beter zicht op de feitelijke werkelijkheid en kunnen we passend optreden. Het Combiteam Aanpak Facilitators heeft in 2014 18 zaken behandeld, waarvan 7 GOB's. Het berekende nadeel van deze 7 posten bedraagt ruim 7 mio. De 11 overige zaken vertegenwoordigen een berekend nadeel van 4,5 mio

Tijdlijn

Het Interventieproject Gastouderbureaus is uitgevoerd in de periode **2010-2011**.

In de jaren daarvoor vond ook toezicht plaats en werden er maatregelen getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. De eerste grote fraudezaak met gastouderopvang vond plaats in **2008**. Naar aanleiding daarvan werd het door een aanpassing in de wet in **2009** voor de Belastingdienst en GGenGD mogelijk om gegevens uit te wisselen. Daardoor werd het voor kwaadwillende ondernemers moeilijker om twee verschillende administraties te voeren. Andere maatregelen, uit 2010, zijn het maximeren van het aantal uren opvang en het ontstaan van het Landelijk Register Kinderopvanginstellingen en Peuterspeelzalen.

Tegelijk met het Interventieproject Gastouderbureaus (**2010-2011**) startte de Belastingdienst een project voor de inkomstenbelasting, waarbij werd onderzocht of gastouders hun inkomsten uit de gastouderopvang opgaven. Het resultaat hiervan is dat de Belastingdienst voor de Aangiften Inkomstenbelasting over **2013** brieven verstuurde naar gastouders waarin zij werden gewezen op hun verplichting om inkomsten uit gastouderopvang aan te geven. In **2014** is dit opgenomen in de Vooringevulde Aangifte.
Daarnaast startte in **2011** een project Gastouderbureaus, waarbij enerzijds voorlichting werd gegeven over de administratieve verplichtingen en anderzijds werd gecontroleerd op het nakomen van deze verplichtingen.

Maatregelen uit **2011** zijn het invoeren van de "kassiersfunctie", wat inhoudt dat betalingen tussen de vraagouder en de gastouder via het gastouderbureau dient te verlopen.

Vragen [redacted] in de periode oktober tot heden:

•wat zien jullie gebeuren?

- Verschillen tussen kleine en grote ondernemingen waar het gaat om de bedrijfsvoering en dan met name het voeren van de administratie
- Tussen 2008 en heden heeft het toezicht zich ontwikkeld en zijn er tal van maatregelen ingevoerd om het makkelijker te maken maar ook om misbruik te voorkomen
- Het merendeel van de branche wil het gewoon goed doen
- Bij een heel klein deel van de branche komen we fraude tegen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van samenspanning tussen gastouders, vraagouders en het gastouderbureau (80% goed, 15% verdient aandacht omdat fouten worden geconstateerd, 5% twijfel over intentie)

•waar letten jullie op?

- We proberen het voor mensen makkelijk maken het goed te doen
- Aanpassingen in ons burgerportaal zorgen er bijvoorbeeld voor dat iemand niet meer per abuis een verkeerd BSN van zijn kind kan invoeren
- Op verschillende momenten in ons proces voeren we toezicht uit. Bij de aanvraag of mutatie, tijdens het toeslagjaar en voordat we definitief toekennen na afloop van het toeslagjaar
- We kijken of een aanvraag of mutatie risicovol is. Is dat het geval, dan behandelen we deze eerst voordat we het voorschot uitbetalen.
- We vragen bijvoorbeeld ook bewijsstukken als contracten met het gastouderbureau op, jaaropgaven van de afgenomen opvang en betaalbewijzen van de eigen bijdrage.

•wat doen jullie om fraude op te sporen?

- De afgelopen jaren zijn veel maatregelen ingevoerd om fraude te voorkomen, zoals bijvoorbeeld het invoeren van 1-bankrekeningnummer.
- Onderdeel van ons toezicht is het opsporen van opvallende patronen, maar ook de inzet van een geavanceerde manier om risico's te voorspellen.
- Een ander belangrijk onderdeel is het afleggen van bedrijfsbezoeken en waarnemingen ter plaatse. Als je ergens echt voor de deur staat, zie je immers hoe het er in werkelijkheid aan toe gaat.

•wat hebben jullie gedaan nav het rapport?

- Vanaf 2008 hebben eigen onderzoek, maar uiteraard ook projecten zoals dat in 2010-2011 is uitgevoerd, geleid tot maatregelen om fraude te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van het LRKP in 2010/2011, aanpassingen in de wet met betrekking tot de koppeling tussen gewerkte uren en uren opvang, het maximaliseren van het aantal rechtgevende uren opvang en de invoering van 1-bankrekeningnummer.

•GOB's zijn bedoeld voor een betere regulering in de branche, hoe is het om te zien dat zij soms mede partij zijn in de fraude?

- De invoering van de kassiersfunctie is een maatregel die de afgelopen jaren is ingevoerd om de geldstromen in de gastouderopvang transparant te maken.
- Bij het merendeel van de ondernemingen gaat het goed en doen de gastouderbureaus en gastouders hun best om het goed te doen.
- Daar waar geldelijk gewin te behalen is, bestaat echter altijd de kans dat mensen een poging wagen om er financieel beter van te worden.

•waarom is er zoveel "gedoe" rondom GOB's?

- De kinderopvangbranche bestaat uit circa 3.200 ondernemingen, waarvan 700 gastouderbureaus.
- Aan deze gastouderbureaus zijn ruim 43.000 gastouders en kinderen gerelateerd.
- Het merendeel van deze totale branche wil het goed doen.
- Bij de kinderopvanginstellingen is verhoudingsgewijs vaker sprake van grotere ondernemingen, met meerdere vestigingen en goede taak- en functiescheidingen daar waar het om de administratie gaat.
- Bij gastouderopvang gaat het vaker om kleinere ondernemingen. Voor hen is het vaak een uitdaging om de administratie goed op orde te krijgen.

•werken de fraudemaatregelen?

- Fraudemaatregelen die de afgelopen jaren zijn ingevoerd werken.
- Ook de ontwikkelingen in het toezicht zorgen er voor dat we als Belastingdienst/Toeslagen steeds eerder risico's onderkennen en daarnaar kunnen handelen. Daardoor kunnen we voorkomen dat toeslagen worden uitbetaald aan mensen die daar geen recht op hebben. En heel belangrijk hierbij is dat deze manier van werken er ook voor zorgt dat mensen die het goed doen, ook snel hun toeslag kunnen krijgen. En zo krijgt iedereen de behandeling die hij verdient.

•wat komen we tegen in het reguliere toezicht mbt GOB's?

- Wij voeren bij Belastingdienst/Toeslagen op verschillende momenten in ons proces toezicht uit.
- Dat begint bij het indienen van een aanvraag of doorgeven van een mutatie. Door bepaalde gegevens beschikbaar te hebben in de burgerportaal, voorkomen we dat er bijvoorbeeld fouten gemaakt worden bij het invullen van het BSN van een kind.
- De ingediende aanvragen en mutaties worden vervolgens "gewogen" op mate van risico. Op basis van de mate van risico wordt een aanvraag of mutatie toegekend of, voorlopig niet.
- In dat laatste geval wordt de aanvraag of mutatie behandeld door een van onze medewerkers.
- Het kan zijn dat er bewijsstukken worden opgevraagd of dat iemand wordt uitgenodigd aan de balie.
- Wat we tegenkomen bij de kinderopvangtoeslag, en dat is niet specifiek gerelateerd aan gastouderbureaus, is dat de contracten ontbreken of niet in orde zijn. Of dat er meer uren worden opgegeven dan er daadwerkelijk wordt afgenomen of dan is toegestaan op basis van het aantal gewerkte uren.

Realisatie aanbevelingen LSI-rapport

Naar aanleiding van het LSI-rapport "Eindrapport interventieproject Gastouderbureaus" d.d. maart 2012 is een aantal aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen zijn meegenomen in de doorontwikkeling van de handhaving bij Toeslagen. Onderstaande aspecten zijn in dit kader relevant en zijn eerder door [redacted] opgesteld als beantwoording op vragen van RTL:

LSI-aanbeveling: aangescherpt toezicht bij de aanvraag, bijvoorbeeld door direct na de aanvraag contract op te vragen bij GOB of door het contract mee te laten sturen bij de aanvraag

- Belastingdienst/Toeslagen oefent op verschillende momenten (4 momenten: voor de aanvraag, tijdens de aanvraag, in de VT en Dt fase) in het proces regulier toezicht uit op de juistheid van een aanvraag kinderopvangtoeslag voor gastouderopvang. Uit dit toezicht kunnen correcties en stopzettingen van toeslagen volgen.
- Dit reguliere toezicht is de afgelopen jaren steeds meer naar de actualiteit verschoven. Door aanpassingen in ons burgerportal wordt de burger steeds meer geholpen om het goed te doen. Bij nieuwe aanvragen en mutaties wordt gekeken of deze risicovol of risicoarm is. De risicovolle aanvragen en mutaties worden dan eerst beoordeeld voordat een voorschot wordt toegekend of verhoogd. Op andere momenten in het proces vindt het toezicht plaats voor de risicoarme posten. Bij het definitief toekennen na afloop van het toeslagjaar vinden de laatste controles op rechtmatigheid plaats.
- Een maatregel uit 2013 is de vorming van het Combinatieteam Aanpak Facilitators (CAF) dat zich richt op het tegengaan van de activiteiten van de facilitators van fraude. Het CAF stuit daarbij ook op kinderopvangtoeslagen en gastouderbureaus.

LSI-aanbeveling: mogelijk maken om KOT terug te vorderen bij GOB

- Vanaf 1 januari 2014 heeft de Belastingdienst/Toeslagen de mogelijkheid facilitators van onrechtmatige of frauduleuze aanvragen bestuurlijk aansprakelijk te stellen (art 33 Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen). Dit instrument is door CAF ook al toegepast bij een GOB.
- Op 1 januari 2014 is de Wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit in werking getreden. Door deze wet heeft de Belastingdienst/Toeslagen meer tijd heeft om risicovolle aanvragen voor de uitbetaling van een (eerste of verhoogd) voorschot te beoordelen.

LSI-aanbeveling: gezamenlijke controles

- Reguliere samenwerking tussen GG en GD en Belastingdienst in geval van signalen.
- Het project Kwaliteitsverbetering Gastouderbureaus is in februari 2014 van start gegaan. Het project Kwaliteitsverbetering Gastouderbureaus wordt uitgevoerd door de Belastingdienst en GGD'en in samenwerking met de gemeenten. Doel van het project is om het toezicht en de handhaving op gastouderbureaus efficiënter en effectiever in te richten. Het project loopt tot eind 2015. In het project inspecteren Belastingdienst en GGD'en gezamenlijk de gastouderbureaus. Hierbij kijken zij multidisciplinair naar de kwaliteit en rechtmatigheid van door vraagouders ontvangen kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst en gemeenten nemen maatregelen als gastouderbureaus hun verantwoordelijkheid niet nemen bij overtredingen van wet- en regelgeving. Ondermaatse kwaliteit van de opvang en oneigenlijk gebruik van de kinderopvangtoeslag gaan vaak hand in hand. Dit project zal inzichtelijk maken in hoeverre een multidisciplinaire aanpak meerwaarde heeft.
- Er is een flyer ontwikkeld die werd uitgedeeld tijdens onderzoeken bij GOB's die volgden op het onderzoek van LSI. LSI had aangegeven dat de branche onvoldoende bekend was met de administratieve verplichtingen. In de flyer werd hier specifiek aandacht besteed.

LSI-aanbeveling: De GOB's van elke gastouder verplicht een IB 47 formulier laten opmaken en insturen naar Belastingdienst Blauw. Via Apeldoorn (IB 47 bestand) alle GOB's laten opnemen. GOB's informeren / voorlichten over de verplichting tot het invullen en insturen van IB 47 formulieren en hierop controle uitoefenen.

De Belastingdienst heeft in 2012 gastouders een brief gestuurd waarin zij zijn geattendeerd op de verplichting om hun inkomsten uit de gastouderopvang aan te geven. Vanaf 2013 wordt bij gastouders in hun Vooringevulde Aangifte opgenomen dat zij gastouder zijn, de gastouder hoeft vervolgens alleen nog het bedrag aan inkomsten in te vullen.

2
Algemene lijn:
Wettelijke maatregelen
Data analyse

Door allerlei aanpassingen, zowel in wet- en regelgeving als in onze handhaving hebben we steeds meer en betere mogelijkheden om iedereen een passende behandeling te geven. Gelukkig is nog steeds veruit het merendeel van mensen die toeslagen aanvragen of al ontvangen bereid om vrijwillig aan zijn of haar verplichtingen te voldoen. Omdat de wet- en regelgeving ook best wel complex is, worden er fouten gemaakt. Daarnaast moeten mensen bijvoorbeeld hun inkomen schatten, wat aan het begin van een jaar niet voor iedereen even gemakkelijk is. Daarom benadrukken we altijd dat het van belang is om gegevens te muteren als er wijzigingen zijn. Hier ook de 4 momenten noemen waarop onze handhaving aangrijpt.

Om vast te stellen waar onze dienstverlening en ons toezicht zich op moet richten of nog versterkt moet worden, analyseren wij voortdurend onze data. Daarmee kunnen we bijvoorbeeld veel voorkomende fouten ontdekken, maar uiteraard ook risico's en misbruik.

3
Onderscheid in:
Intentie: foute aanvragers aanpakken
Administratief onvolwassen branche helpen.

Toeslagen wil zowel burgers als ondernemers die het goed willen doen, maar per ongeluk fout doen, zo veel mogelijk helpen. Bij de kinderopvangbranche zien we (grote) verschillen in de wijze waarop de onderneming wordt gedreven. Bij de grote ondernemingen is over het algemeen sprake van een goede administratie, goede taakscheiding en controle op de boekhouding. Bij de middelkleine en kleine bedrijven is dit vaak lang niet altijd aan de orde en komen we gebrekkige administraties tegen. Soms volstaan de contracten niet, wordt er geen of geen goede urenadministratie bijgehouden en is niet duidelijk wat de eigen bijdrage is van ouders. Daardoor zijn de ouders gedupeerd, omdat wij het recht niet kunnen vaststellen, maar ook de onderneming zelf, omdat wij dan toeslagen door de ouders laten terug betalen. Sommige ouders kunnen dan de kinderopvang niet (tijdig) meer betalen. Daarom geven we voorlichting, werken we met speciale contactpersonen voor ondernemingen en praten we regelmatig met de brancheorganisatie.

Als we constateren dat de onderneming bewust fouten maakt of bijvoorbeeld aan te zetten tot het opgeven van veel uren opvang die niet daadwerkelijk wordt afgenomen, dan treden wij hard op. Wanneer feitelijk is vast te stellen dat de betrokken ouders geen blaam treft en de onderneming wel geldelijk gewin heeft gehad van toeslagen, verhalen we de schuld die ouders bij ons hebben op de ondernemer.

4
De kinderopvangbranche bestaat uit zo'n 3.200 ondernemingen.
Er zijn 700 actieve GOB's, waarbij ruim 43.000 gastouders en kinderen bij betrokken zijn.
En er zijn circa 2.500 kinderopvanginstellingen, met ruim 460.000 kindplaatsen.

Het CAF heeft in 2014 **18 zaken** behandeld, waarvan **7 GOB's**.
Het berekende nadeel van deze 7 posten bedraagt ruim 7 mio. De 11 overige zaken vertegenwoordigen een berekend nadeel van 4,5 mio.

In 2014 zijn 75 GOB's bezocht. Het merendeel van de ondernemingen doet het goed. Bij een klein percentage komen we fouten tegen, waardoor de kinderopvangtoeslag oneigenlijk wordt gebruikt of wordt misbruikt. Ongeveer 1/3 van de GOB's waar we fouten tegenkomen pleegt fraude. De overige GOB's maken fouten omdat zij onvoldoende op de hoogte zijn van bijvoorbeeld wet- en regelgeving, niet goed in staat zijn om deze wet- en regelgeving goed toe te passen of een inadequate administratie voeren.

Door naast administratief toezicht ook bezoeken ter plaatse af te leggen, krijgen we steeds beter zicht op de feitelijke werkelijkheid en kunnen we passend optreden.

Overzicht maatregelen en ontwikkeling handhaving Toeslagen

JAAR	HANDHAVING	MAATREGEL
2008	Belastingdienst onderzoek aangiftegedrag bij gastouders en constateert dat: 1/3 inkomsten niet aangeeft, 1/3 inkomsten deels aangeeft, 1/3 inkomsten volledig aangeeft	
2009	Wijkgericht project Belastingdienst waarbij ook GOB's bezocht zijn	Beide acties hebben geleid tot Interventieproject Gastouderbureaus van LSI
		Gegevensuitwisseling tussen GGenGD en Belastingdienst wordt mogelijk
2010	Start Interventieproject Gastouderbureaus	Van niet gemaximeerde naar gemaximeerde uren opvang
		Invoering Landelijk Register Kinderopvanginstellingen en Peuterspeelzalen
		Wijziging WKO, betalingen moeten via GOB's verlopen, zogenaamde "kassiersfunctie"
2011	Landelijk project Belastingdienst naar aangifte IB bij gastouders	
	Start Project Gastouderbureaus door Toeslagen	Flyer voor GOB's met tips over opzet en werking juiste administratie
		Koppeling DigiD en BSN ter voorkoming van misbruik DigiD
		Belastingdienst verstuurt brieven bij wijziging bankrekeningnummer en betaalt niet uit totdat bankrekeningnummer bevestigd is
2012	Toeslagen voert thematisch toezicht uit naast het reguliere toezicht. Toezicht verschuift van de fase van Definitief Toekennen naar toezicht in het lopende toeslagjaar	Wijziging WKO, koppeling tussen uren opvang en gewerkte uren
		Wijziging WKO, beperking termijn voor aanvragen met terugwerkende kracht, 1 maand TWK
		In gebruik nemen nieuw automatiseringssysteem. Daardoor kan het toezicht verschuiven worden van DT naar VT.
2013	Toeslagen voert risicoclassificatie in. Het toezicht verschuift naar de actualiteit en vindt plaats op verschillende momenten in het proces, te beginnen bij het moment van aanvraag via de burgerportal	Wijziging WKO, maatregel 2012 mbt termijn TWK wordt uitgesteld
	Belastingdienst vormt het Combiteam Aanpak Facilitators	
2014	SZW start project Kwaliteitsverbetering en fraudebestrijding Gastouderbureaus, waarbij SWZ, GGenGD, gemeenten en Belastingdienst samenwerken	Wettelijke maatregel één-bankrekeningnummer wordt ingevoerd
		Wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit wordt ingevoerd, met onder andere een verlengde beslistermijn bij risicovolle aanvragen, mogelijkheid tot aansprakelijkstelling derden, niet uitbetalen bij twijfel over adres en geen voorschot aan onbekende aanvragers
		Wijziging WKO, beperking termijn voor aanvragen met terugwerkende kracht wordt opnieuw ingevoerd, 3 maanden TWK
		Belastingdienst verstuurt brieven aan gastouders waarin zij gewezen worden op verplichting inkomsten aan te geven via de Vooringevulde Aangifte. Hierin is al opgenomen dat er sprake is van inkomsten via gastouderopvang.
2015		Er zijn wijzigingsvoorstellen ingediend voor aanpassingen van de wet m.b.t. gegevensuitwisseling, handhaving gemeenten n.a.v. inspectierapport Belastingdienst en verplichting aanwezigheidsregistratie

Toeslagen
Belastingdienst

Handhaving bij Toeslagen

9/24/2019

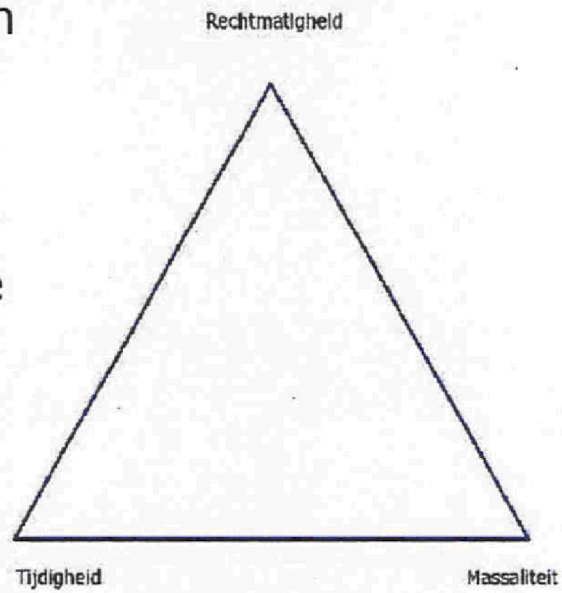
Belastingdienst Toeslagen

- 11 miljard euro per jaar
- Totaal 7,3 mln betalingen, 5,6 mln burgers
- Circa 2,5 beschikkingen per burger per jaar
- Gemiddeld per huishouden € 1.500,- per jaar
- 85.000 nieuwe aanvragers per maand
- bijna 300.000 mutaties per maand

Het toeslagen dilemma

- Maandelijks 7,3 miljoen betalingsbeslissingen
- Schattingen van burgers
- Verificatie met niet actuele contra-informatie
- Politieke en maatschappelijke verwachting rondom misbruik/fraude

Kengetallen

- Definitief toekennen:

➢ Bijna 20% krijgt nabetaling

➢ Bijna 40% moet (deel) terugbetalen

➢ Voor meer dan 40% is de voorlopige toekenning gelijk aan de definitieve toekenning (DT)

Toeslagenproces

- Aanvraag/mutatie
- Maandelijks voorschot op basis van een voorlopige toekenning
- Vooruit betaald
- Gebaseerd op draagkracht huishouden
- Tegemoetkoming in specifieke kosten
- Gebaseerd op actuele grondslagen
- Verantwoordelijkheid bij de burger

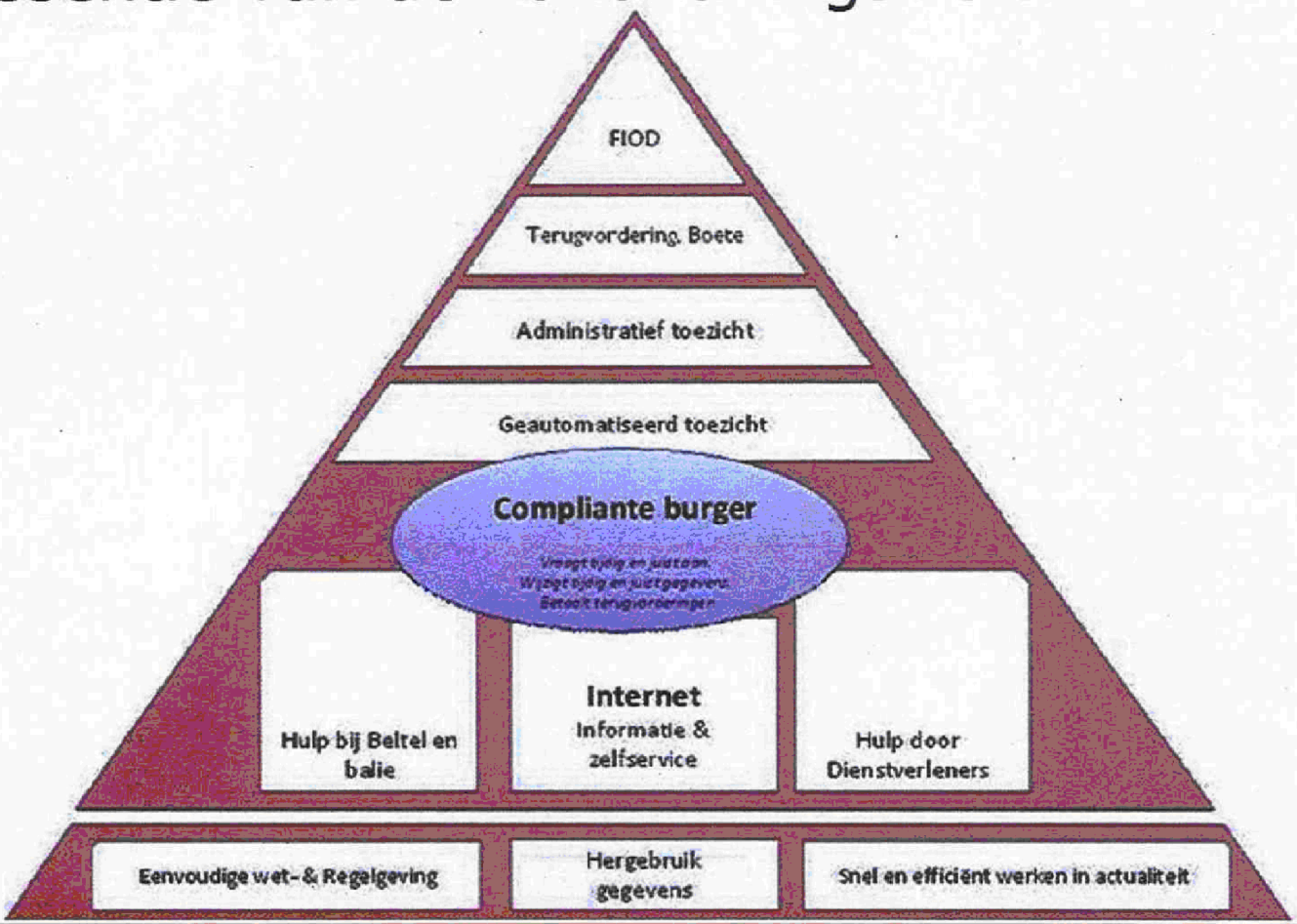
- Eén keer per jaar automatisch continueren
- Definitieve toekenning na afloop van het toeslagjaar

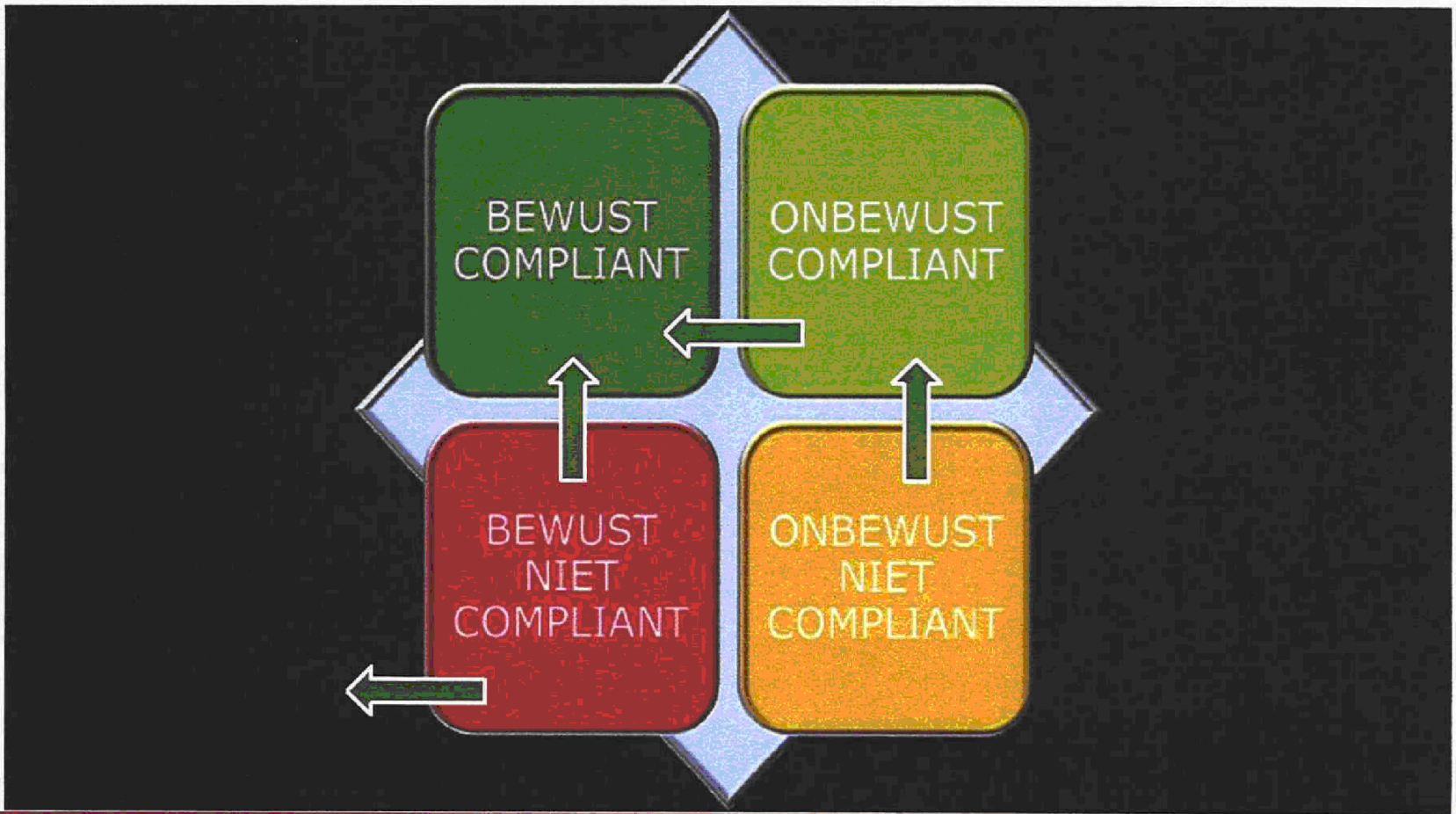
Ontwikkeling handhaving

JAAR	HANDHAVING	MAATREGEL
2008	Belastingdienst onderzoek aangiftegedrag bij gastouders en constateert dat: 1/3 inkomsten niet aangeeft, 1/3 inkomsten deels aangeeft, 1/3 inkomsten volledig aangeeft	
2009	Wijkgericht project Belastingdienst waarbij ook GOB's bezocht zijn	Beide acties hebben geleid tot Interventieproject Gastouderbureaus van LSI Gegevensuitwisseling tussen GGenGD en Belastingdienst wordt mogelijk
2010	Start Interventieproject Gastouderbureaus	Van niet gemaximeerde naar gemaximeerde uren opvang Invoering Landelijk Register Kinderopvanginstellingen en Peuterspeelzalen Wijziging WKO, betalingen moeten via GOB's verlopen, zogenaamde "kassiersfunctie"
2011	Landelijk project Belastingdienst naar aangifte IB bij gastouders Start Project Gastouderbureaus door Toeslagen	Flyer voor GOB's met tips over opzet en werking juiste administratie Koppeling DigiD en BSN ter voorkoming van misbruik DigiD Belastingdienst verstuurt brieven bij wijziging bankrekeningnummer en betaalt niet uit totdat bankrekeningnummer bevestigd is
2012	Toeslagen voert thematisch toezicht uit naast het reguliere toezicht. Toezicht verschuift van de fase van Definitief Toekennen naar toezicht in het lopende toeslagjaar	Wijziging WKO, koppeling tussen uren opvang en gewerkte uren Wijziging WKO, beperking termijn voor aanvragen met terugwerkende kracht, 1 maand TWK
2013	Toeslagen voert risicoclassificatie in. Het toezicht verschuift naar de actualiteit en vindt plaats op verschillende momenten in het proces, te beginnen bij het moment van aanvraag via de burgerportal Belastingdienst vormt het Combiteam Aanpak Facilitators	Wijziging WKO, maatregel 2012 mbt termijn TWK wordt uitgesteld
2014	SZW start project Kwaliteitsverbetering en fraudebestrijding Gastouderbureaus, waarbij SWZ, GGenGD, gemeenten en Belastingdienst samenwerken	Wettelijke maatregel één-bankrekeningnummer wordt ingevoerd

De essentie van de handhavingsvisie

Iedereen krijgt de behandeling die hij verdient

Voorafgaand aan de aanvraag

- Samenwerken intermediairs en servicepunten
- Website Toeslagen
- Burgerportaal Toeslagen
- Pilot horizontalisering toezicht

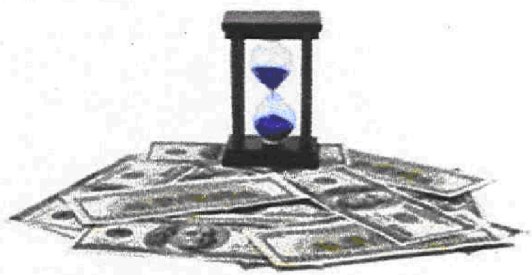
Toezicht voorafgaand aan eerste uitbetaling

- Beslisboom "mijntoeslagen"
- Geautomatiseerde gegevensleveringen
- Risicoclassificatie in combinatie met de steekproefmethode
- Uitvoering maatregelen Wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit
- Inzet balies voor dienstverlening en toezicht

Toezicht tijdens de fase van Voorlopig Toekennen

- Uitval en uitworp
- Thematisch toezicht
- Toezicht in samenwerking met Belastingen
- Uitvoering maatregelen Wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit
- Partnerschap in het kader van 1 bankrekeningnummer

Toezicht tijdens de fase van Definitief Toekennen

- Alleen daar waar gegevens pas in deze fase beschikbaar zijn
- Zo snel mogelijk na afloop van het toeslagjaar

Fraudepreventie en fraudebestrijding

- Organisatie
  - 3 teams voor intensief subjectgericht toezicht
  - 2 teams voor behandeling fraudesignalen
  - Boetefraudecoördinatoren
  - Contactambtenaar
  - Officier van Justitie speciaal voor Toeslagen

- Samenwerkingsverbanden door deelname aan
  - Combiteam Aanpak Facilitators
  - Antifraudebox
  - RIEC/LIEC
  - Diverse projecten met gemeenten ter verbetering kwaliteit BRP

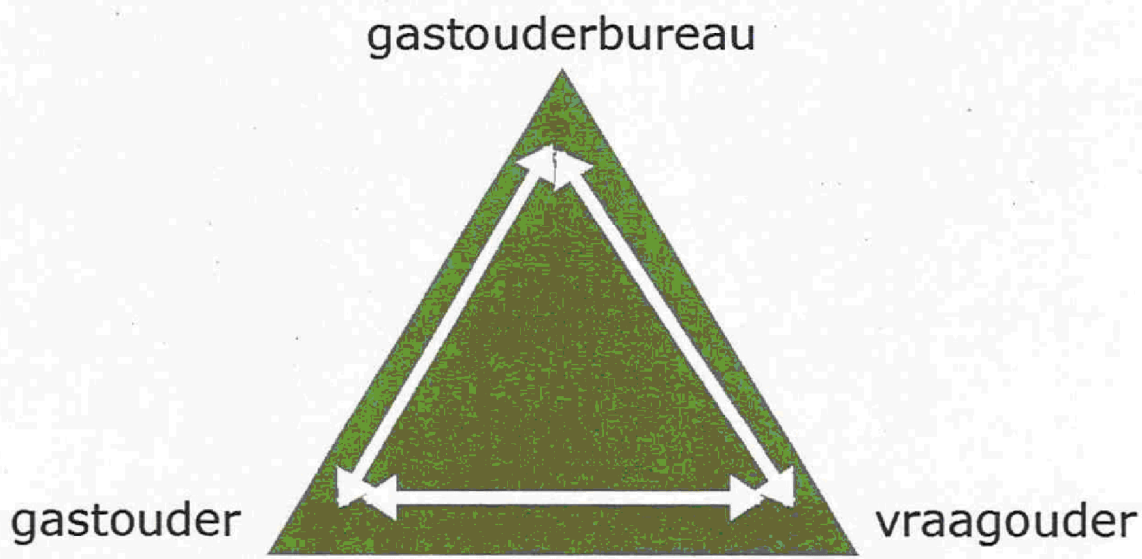
Wettelijke fraudebeperkende maatregelen

- 1-bankrekeningnummer
- Beperking termijn terugwerkende kracht KOT
- Verlenging beslistermijn bij verhoogd risico tot 13 weken
- Geen voorschot aan "onbekende aanvrager"
- Ontbrekend adres: niet in behandeling nemen van aanvraag, lopende betalingen stoppen of verminderen
- Uitbreiding van de aansprakelijkheidsbepaling in Awir: alle personen die in financiële zin hebben kunnen profiteren van de toeslag (doenplegers, uitlokkers en medeplegers, ook in buitenland)

1866712 01343

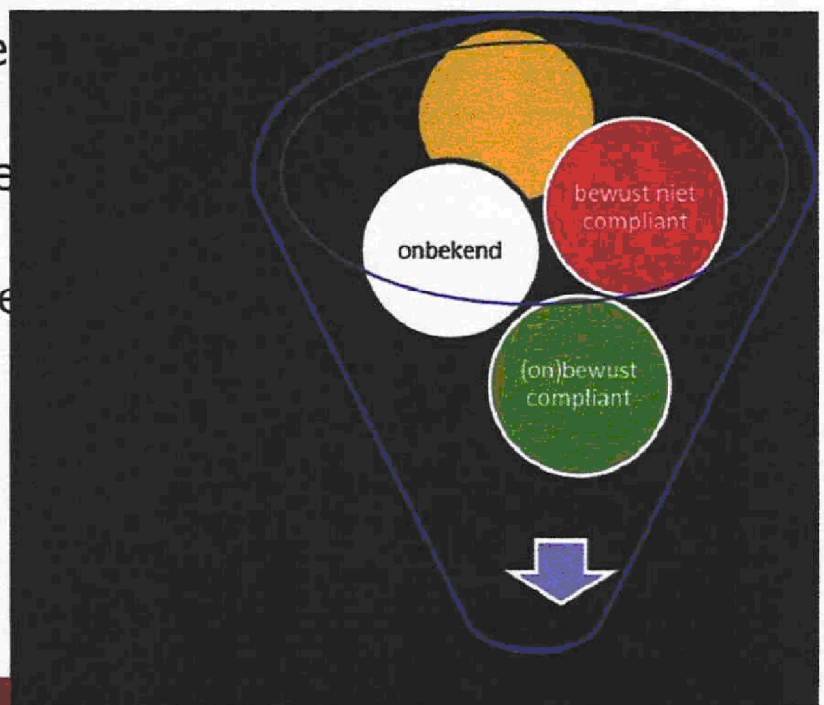
Belangendriehoek

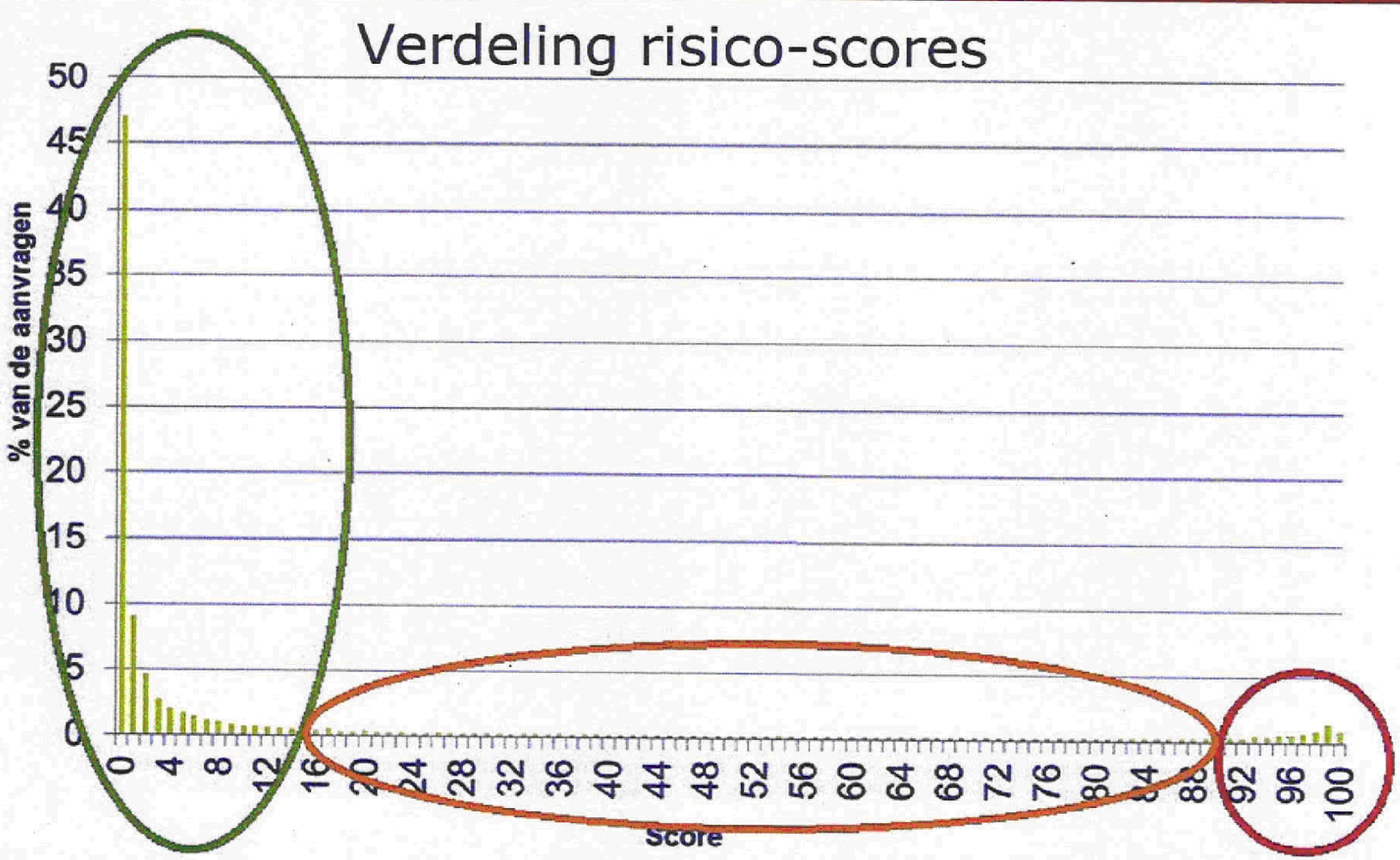
- Spanning in de belangendriehoek bevordert nalevingsgedrag
- Gebrek aan spanning bevordert misbruik en fraude

Risicoclassificatie

- Op basis van een zelf-lerend 'hybride' model
- Rule-based selectie op basis van risicoregels
- Algoritme bepaalt de meest relevante
- Model leert van foute én goede dossie
- Validatie door middel van steekproeve

Verdeling risico-scores
% van de aanvragen
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
0
4
8
12
16
20
24
28
32
36
40
44
48
52
56
60
64
68
72
76
80
84
88
92
96
100
Score